

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства молоді та спорту
України

22 квітня 2014 року № 1283

Правила спортивних змагань з військово-спортивних багатоборств

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають вимоги до учасників змагань, спортивних споруд, спеціального обладнання та інвентарю, умови та порядок визначення результатів та переможців змагань, організацію, проведення та суддівство змагань з військово-спортивних багатоборств.

2. Ці Правила розроблені з урахуванням правил змагань Міжнародної Спілки громадських організацій «Розвитку військово-спортивних багатоборств».

II. Військово-спортивні багатоборства. Характер та організація проведення змагань

1. Характер змагань

1. Бойове двоборство є спортивним двоборством, що входить до військово-спортивних багатоборств і включає в себе всестильовий бій та стрільбу.

2. Всестильовий бій проводиться за такими версіями:

1) Б-1 – легкий контакт;

2) Б-2 – дозований контакт;

3) Б-3 – повний контакт (без нанесення ударів колінами і ліктями);

4) Б-4 – повний контакт (з нанесенням ударів колінами і ліктями по корпусу);

5) Б-5 – демонстрація техніки самозахисту;

6) Б-6 – демонстрація формальних технічних комплексів:
стильовий напрям бойового двоборства – індивідуальний вид програми (Б-6 msac1);

стильовий напрям бойового двоборства – груповий (синхронний) вид програми (Б-6 msac2);

різностильовий напрям – індивідуальний вид програми (Б-6 all styles1);

різностильовий напрям – груповий (синхронний) вид програми (Б-6 all styles2).

3. Стрільба проводиться з пневматичної гвинтівки з вправи відповідно до цих Правил.

4. За характером змагання поділяються на особисті, командні, особисто-командні.

Характер змагань визначається положенням (регламентом) про змагання (далі – Положення), затвердженим організатором змагань, що їх проводить.

В особистих змаганнях визначаються тільки особисті місця учасників.

У командних змаганнях команди зустрічаються одна з одною. За результатами цих зустрічей визначається місце кожній команді.

В особисто-командних змаганнях визначаються особисті місця учасників, а місце команди визначається залежно від особистих результатів її учасників.

5. При проведенні змагань необхідно дотримуватись вимог щодо устаткування місць проведення змагань (додаток 1).

2. Організація змагань

1. Змагання проводяться відповідно до цих Правил та Положення.

2. Положення будь-якого рангу повинно бути розіслано не пізніше ніж за два місяці до початку змагань.

3. Положення не повинно суперечити цим Правилам та повинно мати такі розділи:

1) цілі та завдання;

- 2) строки і місце проведення;
- 3) організація та керівництво;
- 4) учасники змагань;
- 5) характер заходу;
- 6) програма змагань;
- 7) безпека та підготовка місць під час проведення змагань;
- 8) умови визначення першості та нагородження переможців;
- 9) умови фінансування змагання та матеріального забезпечення учасників;
- 10) порядок і строки подання заявок;
- 11) вікові групи та вагові категорії;
- 12) моделі пневматичних гвинтівок, що дозволяється використовувати;
- 13) умови прийому іногородніх учасників і суддів;
- 14) порядок визначення результатів особистого й командного заліку;
- 15) порядок нагородження переможців (команд).

III. Учасники змагань

1. Вікові групи учасників

Вікові групи учасників визначаються кількістю повних років на перший день змагань:

- діти I групи (6-7 років);
- діти II групи (8-9 років);
- молодші юнаки (10-11 років);
- юнаки (12-13 років);
- старші юнаки (14-15 років);
- юніори (16-17 років);
- дорослі (18-39 років);
- ветерани (від 40 років).

2. Вагові категорії та вікові групи учасників змагань

Таблиця вагових категорій та вікових груп учасників змагань

Вікові групи Вага (кг)	Діти, юнаки, юніори						Дорослі, ветерани
	6-7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17	Від 18
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Чоловіки							
Напівлегка	До 15	До 20	До 25	До 35	До 45	До 50	До 60
1 легка	До 18	До 24	До 30	До 40	До 50	До 55	До 65
2 легка	До 21	До 28	До 35	До 45	До 55	До 60	До 70

Напівсередня	До 24	До 32	До 40	До 50	До 60	До 65	До 75
Середня	До 27	До 36	До 45	До 55	До 65	До 70	До 80
1	2	3	4	5	6	7	8
Напівважка	До 30	До 40	До 50	До 60	До 70	До 75	До 85
Важка	Понад 30	Понад 40	Понад 50	Понад 60	Понад 70	До 80	До 95
Суперважка	-	-	-	-	-	Понад 80	Понад 95
2. Жінки							
Напівлегка	До 15	До 20	До 23	До 27	До 30	До 40	До 45
1 легка	До 18	До 23	До 26	До 30	До 35	До 45	До 50
2 легка	До 21	До 26	До 30	До 35	До 40	До 50	До 55
Напівсередня	До 24	До 29	До 35	До 40	До 45	До 55	До 60
Середня	До 27	До 32	До 40	До 45	До 50	До 60	До 65
Напівважка	До 30	До 35	До 45	До 50	До 55	До 65	До 70
Важка	Понад 30	Понад 35	Понад 45	Понад 50	Пона д 55	До 70	До 75
Суперважка	-	-	-	-	-	Понад 70	Понад 75

3. Особливості проведення змагань

1. В абсолютній ваговій категорії виступають тільки дорослі чоловіки, заявлені в одній з трьох останніх вагових категорій.

2. Якщо кількість учасників змагань в категорії менша ніж три спортсмени, рішенням головного секретаря за згодою представника команди спортсмен може виступати або в більш важкій категорії свого віку, наступній за своєю, або у старшій віковій категорії своєї ваги, наступній за своєю; при цьому

не допускається переведення учасника і в більш важку, і в старшу категорію одночасно.

3. Дівчатам і жінкам забороняється виступ у змаганнях з повним контактом (версії Б-3, Б-4).

4. До участі у змаганнях за версією Б-3 допускаються спортсмени з 14-річного віку, які мають не нижче другого спортивного розряду.

5. До участі у змаганнях за версією Б-4 допускаються спортсмени з 18-річного віку, які мають не нижче першого спортивного розряду.

6. У змаганнях за версіями Б-5 і Б-6 спортсмени виступають у своїх вікових категоріях без урахування ваги.

7. До участі у змаганнях за версією Б-5 допускаються пари, до складу яких входять спортсмени як однієї, так і різних статей (наприклад: 2 чоловіки, 2 жінки, 1 чоловік + 1 жінка). При цьому індивідуальні оцінки зараховуються кожному спортсмену в його віковій категорії.

8. До складу пари може допускатися один з учасників молодшої вікової групи (з розривом у віці не більше ніж 2 роки).

9. До участі у змаганнях за версією Б-6 в індивідуальному виконанні стильового напрямку (Б-6 msac1) і різностильового напрямку (Б-6 all styles1) допускаються спортсмени однієї статі (окремо чоловічої і жіночої).

10. До участі у змаганнях за версією Б-6 у груповому синхронному виконанні стильового напрямку (Б-6 msac2) і різностильового напрямку (Б-6 all styles2) допускаються групи, що складаються з 3 спортсменів як однієї статі,

так і змішані (наприклад: 3 чоловіки, 3 жінки, 1 чоловік + 2 жінки, 2 чоловіки + 1 жінка). «Трійки» між собою поділяються на вікові групи без урахування вагових категорій. До складу групи може входити один учасник молодшої або старшої вікової категорії (але з розривом у віці не більше 2 років).

4. Допуск до участі у змаганнях

1. Особистий допуск спортсмена до змагань здійснюється мандатною комісією у встановленому порядку на підставі:

- 1) іменної заявки (додаток 2);
- 2) документа, що посвідчує особу спортсмена;
- 3) допуску лікаря, датованого не пізніше десяти діб до дня проведення мандатної комісії;
- 4) особистого страхового поліса страхування від спортивної травми;
- 5) розписки про добровільну участь у змаганнях і ознайомлення із заходами безпеки згідно з цими Правилами та Положенням.

2. Організатори можуть доповнювати Положення вимогами щодо допуску спортсменів до змагань.

3. Черговість виступу учасників у змаганнях визначається жеребкуванням. Жеребкування проводить головний секретар змагань у кожній ваговій категорії та віковій групі окремо.

4. При проведенні змагань за версіями Б-5 і Б-6 жеребкування черговості виступу проводять суддя при учасниках і секретар безпосередньо перед початком виступу даної вікової категорії. У категоріях версії Б-6 з чотирма і більше учасниками учасники під № 1 мають право на повторну демонстрацію свого виступу після закінчення виступів своїх суперників, але до моменту першого розігрування балів (якщо таке має місце), при цьому до заліку зараховується кращий результат. Серед спортсменів, що повторно розігрують місця, при однаковій кількості балів повторне жеребкування не проводиться, і учасники виступають у порядку черговості своїх номерів.

5. Черговість виступу спортсменів за версією Б-5 всередині пари визначається самими спортсменами.

6. Зважування учасників змагань проводиться напередодні або в перший день змагань. При зважуванні дозволяється використовувати декілька вагів, при цьому учасники однієї вагової категорії і вікової групи повинні зважуватися на одних і тих самих вагах. Протягом 1 години до початку зважування учасникам надається право контрольного зважування.

7. Спортсмен, який запізнився або не прибув на зважування, до змагань не допускається.

8. Зважування спортсменів за версіями Б-5 і Б-6 не проводиться.

5. Права та обов'язки учасників змагань

1. Учасник змагань зобов'язаний:

1) знати і виконувати вимоги Положення та цих Правил;

2) своєчасно прибути на змагання;

3) беззаперечно виконувати вказівки офіційних осіб і суддів;

4) мати форму одягу та індивідуальні засоби захисту відповідно до вимог цих Правил.

5) при проведенні змагань мати секунданта (крім версій Б-5 і Б-6);

6) у змаганнях за версіями Б-5 і Б-6 після проведення жеребкування знаходитися у спеціально відведеному місці очікування протягом виступів усіх спортсменів своєї вікової групи до остаточного оголошення результатів;

7) учасник, який був оголошений першим, пов'язує червоний пояс (крім версії Б-6);

8) перед початком демонстрації технічного комплексу (версія Б-6) назвати прізвище, оголосити назви комплексу, школи, стилю.

2. Учасник змагань має право:

1) звертатися до суддів через представника команди, а під час поєдинку – через секунданта;

2) в будь-який час відмовитися від змагань;

3) до початку зважування проводити контрольний замір ваги.

3. Учасникам забороняється:

1) під час змагань залишати місце змагання до оголошення суддею результату;

2) втручатися в роботу суддів, вступати з ними в суперечки;

3) порушувати правила та заходи безпеки;

4) виходячи на поєдинок, мати будь-які прикраси, окуляри та інші предмети, які не входять в екіпіровку;

5) використовувати зброю, яка може травмувати спортсмена, оточуючих або потребує дозволу на носіння та застосування.

4. Рішенням головного судді учасник змагань може бути знятий зі змагань за грубість і недисциплінованість з анулюванням результату в особистому заліку та технічну невідповідність, у цьому випадку в особистому заліку результат не анулюється.

IV. Представник команди, секундант

1. Обов'язки та права представника команди

1. Кожна команда, яка бере участь у змаганнях, повинна мати свого представника, який є керівником команди і відповідає за її дисципліну і організованість. За відсутності представника команди його обов'язки виконує капітан команди.

2. Представник команди зобов'язаний:

1) своєчасно подати секретарю заявку на участь у змаганнях;

- 2) інформувати членів команди про рішення суддівської колегії;
- 3) забезпечити своєчасну явку спортсменів до місць змагань;
- 4) бути присутнім (з дорадчим голосом) на нарадах суддівської колегії, якщо вони проводяться спільно з представниками команд.

3. Представнику команди забороняється втручатися в роботу суддів, секретаріату та організатора змагань.

4. Представник команди має право:

- 1) бути присутнім на зважуванні і жеребкуванні;
- 2) отримувати інформацію з усіх питань проведення змагань і результатів виступу своїх спортсменів;
- 3) подавати інформацію на внесення змін до заявки;
- 4) подавати протести відповідно до цих Правил;
- 5) представник команди не може бути одночасно суддею даного змагання.

2. Обов'язки секунданта

1. Секундант зобов'язаний:

- 1) під час проведення поєдинку і в перервах між раундами знаходитися біля татамі для надання допомоги спортсмену при екіпіруванні;

2) заявити про дострокове закінчення бою, якщо його спортсмен нездатний вести поєдинок;

3) не допускати випадків втручання в роботу суддів та надання під час бою порад спортсмену.

2. За порушення цих Правил, а також неетичну поведінку, секунданту може бути оголошено зауваження, перше та друге попередження або застосована дискваліфікація, яка застосовується до його спортсмена відповідно до цих Правил.

V. Форма одягу учасників змагань

1. Особливості проведення змагань у розділі «Всестильовий бій»

1. Спортсмени, які виступають у версіях Б-1, Б-2, Б-3, Б-4, повинні бути одягнені в костюм спеціального крою (куртка або футболка, штани), без будь-яких твердих елементів фурнітури (застібки-блискавки, гачки, кнопки тощо), оперезані білим або червоним поясом, довжина якого 2,5-3 м, ширина – 4-5 см, без взуття.

2. У спортсменів, які виступають у версії Б-5, форма одягу повинна відповідати стилю школи єдиноборства. Допускається взуття з м'якою підошвою.

3. Під час виступу у версіях Б-1, Б-2, Б-3, Б-4, Б-5 не дозволяється мати окуляри. Брекети і контактні лінзи можуть використовуватися. Нігті на руках і ногах учасників повинні бути коротко підстрижені.

4. Спортсмени, які виступають у версії Б-6 повинні мати одяг, який відповідає вимогам стильового напрямку. У стильовому напрямку допускається заправлена в штани футболка або кімоно. У різностильовому напрямку одяг повинен відповідати представленому стилю, але при цьому не суперечити нижчепереліченим вимогам. Наявність емблеми стилю на формі обов'язкова. Пояс, відповідний атестаційному ступеню, повинен бути зав'язаний квадратним вузлом, досить щільним, щоб куртка не була надто вільною, і досить довгим, щоб його можна було двічі обв'язати навколо талії. При цьому довжина кінців пояса з кожного боку від вузла не повинна перевищувати 2/3 довжини стегна. Не дозволяється заковувати рукава куртки і штани, при цьому ступні і зап'ястя повинні добре проглядатися, але закривати більшу половину гомілки і передпліччя. Рукава і штани повинні бути помірно вільні, щоб не заважати рухам. Натільну білизну під кімоно у вигляді гладкої білої футболки або спеціального трико дозволяється одягати тільки жінкам і дівчатам. Волосся довше плечей повинне бути зібране будь-якими м'якими стрічками для волосся. Головні убори у вигляді бандани або налобної пов'язки допускаються (крім стильового напрямку). Під час виступу не допускається наявність біжутерії та взуття. Допускається наявність окулярів, якщо їх носіння пов'язано із порушенням зору.

5. При проведенні змагань з розділу «Стрільба» спортсмени виступають у спортивній формі.

VI. Індивідуальні засоби захисту

1. При виступі у версіях Б-1, Б-2, Б-3, Б-4 спортсмен повинен мати:

- 1) захисний шолом;
- 2) рукавички на руках;

3) захисну раковину на пах;

4) накладки на гомілки;

5) захисний жилет (для жінок та учасників змагань за версією Б-4 обов'язково, для спортсменів інших версій – за бажанням);

6) накладку на гомілку, фути (які закривають стопу, пальці ніг і п'яту);

7) капу.

2. Індивідуальні засоби захисту при виступі у версіях Б-1, Б-2, Б-3, Б-4 повинні відповідати таким вимогам:

1) захисний шолом повинен захищати брови, скроні, щелепи, вуха, верхню і задню частини голови. Допускається, щоб підборіддя залишалось не захищеним;

2) рукавички для спортсменів вагою до 50 кг повинні бути не менше 8 унцій;

3) рукавички для спортсменів вагою до 70 кг – не менше 10 унцій;

4) рукавички для спортсменів вагою понад 70 кг – не менше 12 унцій;

5) рукавички повинні бути без розривів і швів. Якщо рукавички шнуруються, то шов закривається лейкопластирем. Для спортсменів, що виступають за версією Б-4, можуть застосовуватися рукавички з відкритими

пальцями з товщиною захисної прокладки не менше 3 см, кількість унцій рукавичок визначається вагою спортсмена;

6) захисна раковина повинна бути виготовлена з твердого матеріалу, підібрана за розмірами і одягнена під штани;

7) накладки на гомілки повинні бути виготовлені з м'якого матеріалу товщиною не менше 1 см, закривати гомілки, стопу, пальці ніг і п'яту, якщо не застосовуються фути;

8) фути повинні бути м'якими, захищати всю стопу, п'яту і пальці ніг;

9) не забороняється використання захисного спорядження, яке об'єднує фути і накладку на гомілку, якщо вони задовольняють встановлені вимоги.

3. Спортсмен, який вийшов на поєдинок із захисним спорядженням, що не відповідає вимогам цих Правил, і протягом 2 хв. не зміг усунути недоліки, вважається таким, що не з'явився на поєдинок.

4. У версіях Б-5 і Б-6 спортсмени виступають без індивідуальних засобів захисту. За необхідності допускається бинтування зап'ясть рук (у версії Б-5) і гомілок ніг (у версіях Б-5 і Б-6). У виступах з використанням зброї дозволяється застосовувати порошки у вигляді тальку, присипки, крейди тощо для поліпшення зчеплення долоні зі зброєю.

5. Під час проведення боїв за версією Б-4 у разі участі в них тільки майстрів спорту, майстрів спорту міжнародного класу та заслужених майстрів спорту України або спортсменів відповідної їм кваліфікації, якщо спортсмен, тренер та представник команди надали письмову згоду, спортсмен може виступати без захисного жилета і шолома.

VII. Суддівська колегія

1. Склад суддівської колегії

1. Судді забезпечують проведення поєдинків та оцінку виступів спортсменів.

Склад суддівської колегії затверджується організатором не пізніше ніж за 7 днів до початку змагань.

2. До складу суддівської колегії входять:

- 1) головний суддя;
- 2) заступник головного судді – суддя-інспектор;
- 3) заступники по розділах змагань;
- 4) головний секретар;
- 5) секретарі по розділах змагань;
- 6) суддівські бригади по розділах змагань;
- 7) лікар;
- 8) комендант.

2. Склад суддівської бригади з розділу «Всестильовий бій»

1. До складу суддівської бригади в легкому і дозованому контакті (версії Б-1 і Б-2) входять:

- 1) арбітр;
- 2) рефері;
- 3) боковий суддя;
- 4) секретар;
- 5) суддя-секундометрист.

2. До складу суддівської бригади в повному контакті (версії Б-3 і Б-4) входять:

- 1) арбітр;
- 2) рефері;
- 3) два бокових судді;
- 4) секретар;
- 5) суддя-секундометрист.

3. До складу суддівської бригади в безконтактних змаганнях (версії Б-5 і Б-6) входять:

- 1) арбітр;
- 2) п'ять бокових суддів;
- 3) секретар;
- 4) суддя при учасниках.

4. Технічні дії спортсменів з розділу «Всестильовий бій» в легкому і дозованому контактах (версії Б-1, Б-2) оцінюють:

- 1) арбітр;
- 2) рефері;
- 3) боковий суддя.

Рефері та боковий суддя показують оцінки встановленими жестами. Бали зараховуються за мажоритарним принципом «2 з 3».

5. Технічні дії спортсменів з розділу «Всестильовий бій» в повному контакті (версії Б-3, Б-4) оцінюють:

- 1) арбітр;
- 2) два бокових судді.

Під час поєдинку арбітр і судді ведуть суддівські записки (додаток 3).

Бокові судді та арбітр можуть рахувати бали учасників за допомогою клікерів. Після закінчення бою бокові судді, підрахувавши бали, надають суддівські записки (дані клікерів) арбітру, який визначає результат поєдинку згідно з мажоритарним принципом «2 з 3».

6. Технічні дії спортсменів з розділу «Всестильовий бій» (версії Б-5 і Б-6) оцінюють:

- 1) арбітр;
- 2) п'ять бокових суддів.

7. Після закінчення кожного виступу у версіях Б-5 і Б-6 бокові судді оцінюють учасників шляхом:

- 1) віднімання балів з вихідної оцінки відповідно до рівня допущених помилок (для Б-6 стильового спрямування);

- 2) віднімання балів з вихідної оцінки відповідно до рівня допущених помилок з одночасним додаванням балів за переважні якості (для Б-5 і Б-6 різностильового напрямку);

- 3) підрахунок балів ведеться в межах діапазону оцінок у версіях Б-5, Б-6 (додаток 4). Виставлені оцінки демонструються боковими суддями за допомогою бальних табличок. Усі оцінки фіксуються в протоколі, при цьому вищий і нижчий бали виключаються, а сума інших оцінок визначає результат виступу. У разі рівної суми балів у 2 спортсменів або груп (крім пар версії Б-5) розігрування місць проводиться після повторного виступу шляхом загального голосування бокових суддів на підставі порівняльної оцінки без підрахунку балів і без застосування табличок, вказавши витягнутою правою рукою на

спортсмена (групу), що переміг(огла). У цьому випадку результат визначається за мажоритарним принципом «3 з 5». У разі рівної суми балів у 3 і більше спортсменів або груп (крім версії Б-5) розігрування місць на початку проводиться без повторного виступу спортсменів шляхом додавання виключених нижчих балів. Якщо це не вирішує ситуації, додаються виключені вищі бали. У разі можливого подальшого невирішення ситуації рішення приймається суддями колегіально з подвійною перевагою голосу арбітра. Арбітр стежить за єдиним урахуванням суддями допущених спортсменом грубих технічних помилок, коментуючи це боковим суддям під час виступу спортсмена. Рішення про виставлення 0,0 бала за допущену грубу помилку або через дискваліфікацію спортсмена приймається всіма суддями колегіально з подвійною перевагою голосу арбітра.

8. Склад суддівської бригади з розділу «Стрільба»:

- 1) судді на вогневому рубежі;
- 2) два технічних судді;
- 3) секретар.

Якщо змагання тривають понад 2 год., передбачається заміна суддів.

VIII. Обов'язки та права членів суддівської колегії, медичне забезпечення

1. Головний суддя

1. Головний суддя зобов'язаний:

- 1) своєчасно перевірити підготовку місць змагань, обладнання та інвентарю;
- 2) стежити за дотриманням цих Правил;
- 3) вирішувати спірні питання;
- 4) керувати роботою суддівської колегії;
- 5) приймати рішення стосовно заявлених протестів;
- 6) здати звіт і протоколи змагань організатору проведення змагань (протягом трьох днів після їх проведення);
- 7) провести інструктаж учасників змагань і суддів щодо заходів безпеки та контролювати їх виконання;
- 8) перед початком змагань та після кожного дня змагань проводити нараду та інструктаж членів суддівської колегії змагань.

2. Головний суддя має право:

- 1) затримувати початок змагань, якщо не підготовлені інвентар та місця проведення змагань;
- 2) тимчасово припиняти змагання у випадках, які не дають можливості для їх проведення;
- 3) переміщати суддів (у разі необхідності);

4) усувати суддів від суддівства змагань (у разі допущення ними грубих помилок);

5) скасовувати помилкові рішення суддів;

6) знімати зі змагань учасників, які допускають грубість, недисциплінованість і слабку технічну підготовку.

3. Заступник головного судді – суддя-інспектор

1. Заступник головного судді – суддя-інспектор призначається з числа найбільш кваліфікованих суддів і підпорядковується головному судді змагань.

2. Заступник головного судді – суддя-інспектор зобов'язаний:

1) контролювати об'єктивність та якість суддівства судьями, у тому числі з використанням фото- та відеотехніки;

2) розглядати протести (фото- та відеоматеріали), готувати пропозиції головному судді для прийняття відповідного рішення;

3) брати участь у проведенні суддівських семінарів, аналізувати підсумки роботи суддів у змаганнях.

4. Заступник головного судді з розділу «Всестильовий бій»

1. Заступник головного судді з розділу «Всестильовий бій» підпорядковується головному судді.

2. Заступник головного судді з розділу «Всестильовий бій» зобов'язаний:

- 1) здійснювати безпосереднє керівництво змаганнями з розділу і відповідати за їх проведення;
- 2) контролювати правильність суддівства суддівською бригадою з розділу змагань, який йому підпорядковується;
- 3) виконувати обов'язки арбітра;
- 4) надавати допомогу суддям на майданчику;
- 5) вносити пропозиції головному судді для прийняття рішення щодо заявлених протестів;
- 6) обговорювати спірні рішення суддів;
- 7) стежити за зовнішнім виглядом учасників змагань і суддів;
- 8) контролювати явку суддів на змагання;
- 9) проводити інструктаж учасників і суддів щодо заходів безпеки та контролювати їх виконання;
- 10) після завершення кожного дня змагань підбивати підсумки і доповідати головному судді результати.

5. Заступник головного судді з розділу «Стрільба»

Заступник головного судді з розділу «Стрільба» підпорядковується головному судді та зобов'язаний:

перед початком проведення змагань провести перевірку зброї з оформленням акта;

керувати змаганнями з розділу і відповідати за їх проведення;

контролювати своєчасну підготовку місць змагань;

забезпечити спортсменів зброєю і боєприпасами;

керувати діями суддівської бригади з цього розділу, яка йому підпорядкована;

проводити інструктаж із заходів безпеки і вимагати їх виконання;

давати дозвіл на початок і закінчення змагань;

підписувати протоколи та мішені учасників змагань.

6. Головний секретар

1. Головний секретар підпорядковується головному судді. Головному секретарю підпорядковуються секретарі по розділах змагань.

2. Головний секретар зобов'язаний:

1) організувати роботу мандатної комісії та секретаріату;

2) проводити жеребкування учасників змагань;

3) вести протоколи засідань суддівської колегії;

4) контролювати правильність ведення протоколів і роботу секретаріату;

5) підраховувати результати (підсумки) виступів як за окремими видами двоборства, так і за змагання в цілому.

7. Секретарі з розділу «Всестильовий бій»

Секретарі з розділу «Всестильовий бій» зобов'язані:

прийняти заявки від учасників;

скласти протоколи змагань;

вести протоколи боїв (Б-1, Б-2, Б-3, Б-4), демонстрації техніки самозахисту (Б-5) і демонстрації формальних технічних комплексів (ФТК) (Б-6);

фіксувати у протоколі отримані нокауту і випадки зняття спортсменів зі змагань;

робити відмітки про час подання протесту у відповідному протоколі і бланку;

проводити жеребкування учасників у версіях Б-5 і Б-6;

після закінчення змагань з розділу підписати протоколи та подати їх головному секретарю змагань.

8. Секретар з розділу «Стрільба»

Секретар з розділу «Стрільба» зобов'язаний:

прийняти заявки від учасників змагань;

заповнити та вести протокол змагань;

після підрахунку вибитих очок давати на підпис мішені спортсменів представнику команди;

після закінчення змагань підписати протокол змагань (додаток 5) і передати його заступнику головного судді зі стрільби.

9. Арбітр

1. Арбітр є старшим у суддівській бригаді з розділу «Всестильовий бій» та відповідає за організацію і якість суддівства змагань на татамі, контролює дії рефері, бокових суддів, секретаря, судді-секундометриста, забезпечує дотримання цих Правил і заходів безпеки, оцінює дії спортсменів, викликає на майданчик і представляє учасників змагань, оголошує переможця і результат виступу.

2. Арбітр зобов'язаний при проведенні змагань з «Всестильового бою» в легкому і дозованому контактах (версії Б-1, Б-2):

1) особисто оцінювати технічні дії спортсменів та визначати підсумкові оцінки, керуючись мажоритарним принципом «2 з 3»;

2) оголошувати вголос оцінки дій спортсменів;

3) визначати і оголошувати переможця бою.

3. При проведенні змагань з «Всестильового бою» в повному контакті (версії Б-3, Б-4) арбітр зобов'язаний:

1) особисто оцінювати технічні дії спортсменів за допомогою суддівської записки або клікера;

2) визначати переможця, керуючись мажоритарним принципом «2 з 3» (за голосуванням суддівських записок);

3) визначати якість перемоги і оголошувати переможця бою, керуючись цими Правилами.

4. При проведенні змагань з «Всестильового бою» у версіях Б-5 і Б-6 арбітр зобов'язаний:

1) оцінювати порушення і грубі технічні помилки спортсменів;

2) контролювати суддів щодо допущених спортсменом грубих технічних помилок, коментуючи це боковим суддям під час виступу спортсмена;

3) приймати рішення про виставлення 0,0 бала за допущену грубу помилку або через дискваліфікацію спортсмена з подвійною перевагою голосу;

4) подавати команди про початок і закінчення виступу спортсменів, а також на показ оцінок, при цьому витримувати паузу не менше 5 с для остаточного прийняття суддями рішення;

5) оголошувати поточні виставлені бали та їх сумарний результат;

- 6) оголошувати розподіл місць у ваговій категорії;
- 7) перед кожною новою ваговою категорією учасників інформувати бокових суддів про діапазон оцінок відповідно до діапазону оцінок у версіях Б-5 та Б-6;
- 8) зупиняти, припиняти або скасовувати виступи спортсмена у разі загрози здоров'ю, порушення заходів безпеки.

5. При проведенні змагань із «Всестильового бою» в усіх версіях арбітр зобов'язаний приймати рішення (самостійно або спільно із суддями) і оголошувати вголос зауваження, попередження і застосовувати дискваліфікацію відповідно до цих Правил.

6. Арбітр має право:

- 1) приймати рішення відносно оцінки суддів, виходячи з мажоритарного принципу «2 з 3», в легкому і дозованому контактах (у версіях Б-1, Б-2);
- 2) зупиняти бій, якщо виникла перешкода нормальному веденню бою або з боку рефері чи суддів допущено порушення цих Правил;
- 3) зупинити виступ (бій) у разі порушень в екіпіровці спортсмена;
- 4) пропонувати суддівській бригаді відмінити рішення, якщо воно суперечить цим Правилам;
- 5) у випадках порушень спортсменом цих Правил, за які передбачена дискваліфікація, зупинити виступ (бій) і доповісти головному судді змагань для прийняття відповідного рішення;

б) зупиняти бій, якщо оцінки суддів істотно відрізняються, усувати помилки, доповідати про це заступнику головного судді змагань.

10. Рефері

1. Рефері зобов'язаний:

1) жестами і командами керувати проведенням поєдинку на татамі;

2) перевірити стан індивідуальних засобів захисту та доповісти арбітру про готовність до поєдинку;

3) під час проведення поєдинку оцінювати і показувати жестами (додаток 6) ефективні дії спортсменів при проведенні змагань з розділу «Всестильовий бій» (у версіях Б-1, Б-2);

4) стежити за дотриманням спортсменами і боковими судьями цих Правил;

5) після поєдинку у версіях Б-3 і Б-4 зібрати суддівські записки і надати їх арбітру; переміщаючись по майданчику, рефері займає таке місце, яке дозволяє контролювати дії учасників поєдинку, а також бачити сигнали бокового судді та арбітра.

2. Рефері оголошує про початок і закінчення поєдинку.

3. Рефері зупиняє поєдинок:

1) після закінчення часу поєдинку (за командою арбітра);

2) після закінчення 5 с після захвату при боротьбі в стійці або після закінчення 20 с від початку безперервної боротьби в партері;

3) у разі досягнення чистої перемоги;

4) у разі нокдауну чи нокауту;

5) у разі порушення цих Правил (за винятком випадків, коли зупинка бою може перешкодити ефективній атаці або контратаці суперника порушника цих Правил);

6) у разі ознак пасивного ведення бою;

7) у разі виходу за межі татамі;

8) у разі необхідності надання медичної допомоги;

9) у разі подачі спортсменом сигналу про здачу;

10) на вимогу бокового судді, арбітра або секунданта;

11) у разі неможливості спортсмена вести бій;

12) у разі порушень в екіпіровці спортсмена;

13) у разі виникнення травмонебезпечної ситуації або інших обставин, що заважають нормальному проведенню поєдинку.

4. Якщо під час поєдинку учасник отримав травму, рефері зобов'язаний викликати лікаря або супроводити спортсмена до нього, а під час надання медичної допомоги перебувати поруч.

11. Боковий суддя

Боковий суддя зобов'язаний:

перед початком поєдинку перевірити екіпіровку та форму одягу спортсменів;

у разі проведення змагань з розділу «Всестильовий бій» (версії Б-1, Б-2) оцінювати технічні дії спортсменів і показувати жестами оцінки;

у разі проведення змагань з розділу «Всестильовий бій» (версії Б-3, Б-4) вести суддівську записку встановленої форми, виставляючи оцінки ефективним діям спортсменів, фіксуючи порушення відповідно до цих Правил, оголошені арбітром. Після завершення бою (виступів) спортсменів підрахувати загальний результат, визначити переможця в поєдинках за версіями Б-3 і Б-4 і здати суддівську записку арбітру;

під час поєдинку, перебуваючи на татамі, переміщатися за межами майданчика, не затуляючи поле зору арбітру і рефері;

у разі оцінки версій Б-5 і Б-6 перебувати у спеціально відведеній суддівській зоні в положенні сидячи на стільці, розташовуючись на одній лінії з іншими суддями між суддівським столом арбітра і майданчиком, обличчям до виступаючих, спиною до столу арбітра;

після виступу спортсмена за командою арбітра «Приготувати оцінки», не піднімаючи таблички, визначитися з оцінкою виступу;

за командою арбітра «Показати оцінки» одночасно з іншими суддями підняти табличку в правій руці догори, демонструючи її спортсмену;

за командою арбітра «Арбітру» розгорнути табличку на 180 градусів у бік арбітра для занесення секретарем виставлених оцінок у протокол змагань з

версій Б-5 та Б-6 (додаток 7), потім за командою арбітра «Опустити» опустити табличку;

у разі рівності балів провести оцінювання виступу спортсмена шляхом загального голосування на підставі порівняльної оцінки без підрахунку балів і без застосування таблички, вказавши простягнутою правою рукою на спортсмена, який переміг.

12. Суддя-секундометрист

1. Суддя-секундометрист знаходиться за столом поряд з арбітром. За командою рефері про початок поєдинку він запускає секундомір. Суддя-секундометрист подає сигнал арбітру про закінчення часу, обов'язкового для фіксування.

2. Суддя-секундометрист зобов'язаний фіксувати:

1) час початку і закінчення поєдинку;

2) час запізнення спортсмена на майданчик (після закінчення від 1 до 4 хв.);

3) час усунення недоліків в екіпіровці і формі одягу (не більше 2 хв.) при виході на майданчик;

4) час звернення учасника до лікаря і час усунення недоліків у його екіпіровці і формі одягу (в сумі до 5 хв. на кожного учасника за період одного поєдинку або виступу);

5) 1 хв. відпочинку між раундами;

б) 5 с перебування в захваті і 20 с безперервної боротьби в партері.

3. Під час перерв у поєдинку суддя-секундометрист за вказівкою арбітра або рефері зупиняє і пускає секундомір, здійснюючи підрахунок часу поєдинку.

13. Суддя на вогневому рубежі

Суддя на вогневому рубежі зобов'язаний:

підготувати до змагань вогневий рубіж;

керувати діями спортсменів на вогневому рубежі;

забезпечувати виконання заходів безпеки на вогневому рубежі.

14. Технічний суддя

Технічний суддя зобов'язаний:

до початку змагань перевірити справність зброї;

підписати на мішенях прізвища (номери) спортсменів;

за командою судді на вогневому рубежі закріпити мішені;

відзначати пробоїни, фіксувати результати стрільби у протоколі;

здати мішені з результатами секретарю з розділу «Стрільба».

15. Суддя при учасниках

Суддя при учасниках зобов'язаний:

забезпечити явку спортсменів на жеребкування;

вишикувати спортсменів даної категорії перед початком їх виступів перед татамі;

перевірити їх наявність за протоколом змагань, зовнішній вигляд і зброю, яка застосовується;

під час проведення змагань постійно знаходитись поруч зі спортсменами у встановленій зоні для контролю за їх готовністю до виходу, станом форми і зброї згідно з вимогами цих Правил;

негайно повідомляти арбітру про відсутність або відмову учасника від виступу;

пов'язати змагальний пояс червоного кольору учаснику, який оцінюється в даний момент у парі у версії Б-5;

при розігруванні місць у разі однакової кількості балів вишикувати учасників на певній позиції перед суддями праворуч та ліворуч від себе і за жестами бокових суддів визначити результат спільного голосування за мажоритарним принципом, вказавши рукою на учасника, який переміг.

16. Лікар

1. Перед початком змагань лікар зобов'язаний:

1) перевірити наявність у спортсменів допуску лікаря до участі в змаганнях установленої форми;

2) перевірити санітарно-гігієнічний стан місць змагань та спеціального обладнання.

2. Під час змагань лікар зобов'язаний:

1) здійснювати медичний контроль за станом здоров'я учасників змагань;

2) приймати рішення про можливість (неможливість) подальшої участі у змаганнях спортсмена, який отримав нокаут (нокдаун) або звернувся за медичною допомогою;

3) надавати медичну допомогу учасникам змагань у разі отримання ними травми;

4) контролювати санітарно-гігієнічний стан місць змагань та спеціального обладнання.

3. Після закінчення змагань лікар зобов'язаний підготувати звіт про медико-санітарне забезпечення змагань.

4. Лікар підпорядковується головному судді змагань і має право зупинити бій і надати медичну допомогу без узгодження із суддями, звернувшись безпосередньо до арбітра.

17. Комендант

1. Комендант підпорядковується заступнику головного судді по розділу змагань, головному судді змагань.

2. Комендант зобов'язаний:

- 1) обладнати місця змагань;
- 2) підтримувати порядок у місцях проведення змагань;
- 3) контролювати дотримання заходів безпеки в приміщеннях та місцях проведення змагань;
- 4) забезпечити телефонний зв'язок (у разі необхідності).

18. Медичне забезпечення змагань

1. Під час проведення змагань кожен спортсмен має право на отримання медичної допомоги, при цьому необхідність надання медичної допомоги може бути ініційована арбітром, рефері, спортсменом або лікарем (без узгодження із суддями і спортсменом).

Медичне забезпечення учасників змагань здійснюється медичною службою (лікарем) організатора змагань.

Лікар спортивної організації на змаганнях є заступником головного судді змагань з медичного забезпечення і входить до складу мандатної комісії змагань з правом вирішального голосу з медичних питань.

Усі рішення лікаря змагань, прийняті в межах його компетенції, обов'язково виконуються спортсменами, тренерами-представниками, суддями та організатором змагань.

Під час виконання своїх обов'язків лікар змагань керується нормативно-правовими актами та розпорядчими документами, які визначають вимоги до стану здоров'я учасників змагань.

Обов'язковою умовою допуску спортсмена до участі у змаганнях є наявність в іменній заявці підпису та печатки лікаря лікувально-фізкультурного диспансеру.

2. Дії арбітра, рефері у разі надання медичної допомоги учасникам:

1) у всіх випадках при зверненні спортсмена до лікаря рішення про можливість або неможливість продовжувати бій (виступ) приймає лікар змагань;

2) у разі якщо після ефективних дій (за відсутності порушення цих Правил) спортсмену необхідна екстрена невідкладна медична допомога, рефері або арбітр зупиняє бій і викликає лікаря (без відкриття рахунку), при цьому спортсмену оголошується нокаут;

3) при отриманні легких травм, які не впливають істотним чином на можливість проведення поєдинку (кровотеча з носа, розсічення тощо), рефері, арбітр можуть зупинити поєдинок і направити спортсмена (в супроводі рефері) для отримання медичної допомоги без відкриття рахунку;

4) у випадках, коли лікар знімає спортсмена зі змагань (якщо при цьому не було порушення цих Правил), спортсмену оголошується нокаут;

5) рефері забороняється відмовляти спортсмену в бажанні під час поєдинку звертатися до лікаря, проте в цьому випадку після будь-яких

технічних дій з будь-якого боку рефері відкриває спортсмену, який бажає звернутися до лікаря, рахунок;

б) у разі якщо спортсмен самостійно без дозволу рефері чи арбітра після будь-яких технічних дій залишає татамі для отримання медичної допомоги, рефері, не перешкоджаючи цьому, відкриває спортсмену рахунок.

ІХ. Протести, порядок подання та розгляду

1. Порядок подання протестів

1. Протести подаються представником команди у випадках порушення суддями вимог цих Правил та Положення в письмовій формі із зазначенням пункту цих Правил та Положення, який був порушений. Протест може подаватися до початку змагань або не пізніше 20 хв. після завершення виступу спортсмена.

2. У разі опротестування результатів контактного поєдинку або виступу представник команди повинен суворо дотримуватись вимог подачі протесту за результатом контактного поєдинку (виступу) (додаток 8). При цьому намір про подання протесту має бути заявлено арбітру не пізніше 5 хв. після закінчення поєдинку або виступу, про що секретарем робиться позначка у протоколі із зазначенням часу подання протесту.

3. Протест з приводу участі у змаганнях спортсмена або команди в цілому подається до жеребкування під час проведення засідання мандатної комісії.

4. Подання протесту на результат контактного поєдинку (виступу):

1) у випадку незгоди представника команди з результатами контактного поєдинку (виступу) з метою подання протесту представник команди повинен

зробити заяву арбітру на татамі, на якому проводився бій (виступ), не пізніше ніж за 5 хв. після його завершення;

2) після усної заяви про незгоду з результатами контактного поєдинку (виступу) і намір подати протест з боку представника команди арбітр (секретар) повинен видати йому бланк протесту з відміткою про час завершення спірного бою (виступу). Представник команди повинен заповнити бланк і вказати безпосередньо, який саме пункт цих Правил та Положення порушено і якими посадовими особами. При цьому вимога перегляду всіх оцінок за всіма технічними діями може мати місце лише для боїв без зброї у версіях Б-3 і Б-4;

3) правильно оформлений протест з додатними до аналізу відеоматеріалами та/або іншими доказами можливих суддівських помилок або порушень ними цих Правил та Положення представник команди повинен подати судді-інспектору не пізніше 20 хв. після завершення бою, результати якого опротестовуються;

4) перевищення часу за будь-яким з перелічених часових обмежень може стати причиною відмови в розгляді протесту.

5. Причиною відмови в розгляді протесту можуть бути:

1) подання протесту не за встановленою формою та відсутність у ньому необхідної інформації;

2) незадовільна якість поданих відеоматеріалів, що не дозволяє об'єктивно розглянути протест;

3) відсутність відеоматеріалів та інших доказів для здійснення їх повного аналізу протягом 30 хв.;

4) груба та нетактовна поведінка представника команди (або спортсмена, якщо за рішенням судді-інспектора він залучається для аналізу наданих доказів суддівської помилки) щодо судді-інспектора, інших спортсменів, вболівальників, інших суддів або інших посадових осіб.

6. У разі затримки проведення змагань або великої кількості поданих на розгляд протестів суддя-інспектор може розглядати протест протягом часу, який перевищує 30 хв., але не більше ніж дві години.

2. Порядок розгляду протестів

1. Протест розглядається суддею-інспектором з аналізом фото- та відеоматеріалів. У разі необхідності розглядаються суддівські записки та свідчення суддів.

2. Рішення щодо протесту приймає головний суддя змагань.

X. Версії та порядок проведення змагань з розділу «Всестильовий бій»

1. Контактні змагання

1. Легкий контакт (версія Б-1). У разі проведення змагань у легкому контакті не допускається проведення ударів і кидків, які можуть призвести до нокдауну або нокауту.

2. Дозований контакт (версія Б-2). Змагання в дозованому контакті проводяться з контрольованою силою удару (кидка), тобто допускаються удари (кидки), які не призводять до нокауту.

3. Повний контакт (версії Б-3, Б-4). Змагання в повному контакті проводяться без обмеження сили ударів (кидків), при цьому допускаються удари (кидки), які можуть призвести до нокауту.

У версії Б-4 допускається нанесення ударів по корпусу колінами і ліктями.

2. Безконтактні змагання

1. Попарна демонстрація техніки самозахисту (версія Б-5):

1) до програми виступу кожної пари обов'язково має входити така кількість прийомів техніки самозахисту, які будуть продемонстровані кожним учасником:

для віку 6-7, 8-9 років – чотири прийоми;

для віку 10-11, 12-13 років – шість прийомів;

для віку 14-15, 16-17 років – вісім прийомів;

для віку 18 і більше років – десять прийомів;

2) демонструється половина техніки самозахисту проти дій без зброї, а половина – проти дії зі зброєю.

2. Демонстрація формальних технічних комплексів (версія Б-6):

1) Б-6 msac1 – змагання проводяться у вигляді демонстрації формального технічного комплексу стилю бойового двоборства в індивідуальному виконанні. Основним принципом в оцінюванні є виявлення технічних помилок техніки цього комплексу;

2) Б-6 msac2 – змагання проводяться у вигляді демонстрації формального технічного комплексу стилю бойового двоборства у складі групи з трьох осіб з одночасним синхронним виконанням. Основним принципом в оцінюванні є відсутність технічних помилок і синхронність виконання;

3) Б-6 all styles1 – змагання проводяться у вигляді демонстрації традиційних технічних комплексів, що представляють різні стилі єдиноборств в індивідуальному виконанні без зброї.

Допускається також демонстрація технічного комплексу довільного характеру. Основним принципом в оцінюванні таких виступів є не розбір внутрішньостильових помилок, а виявлення помилок, властивих усім стилям, таких як: порушення координації рухів, стійкості, рівноваги, відсутність концентрації в рухах, порушення балансу центру ваги, відсутність концентрації сили і контролю дій, відсутність бойового духу, порушення дихання, а також погляд, міміка, ритм, виражений почерк стилю, етикет, простота або складність техніки виконання;

4) Б-6 all styles2 – змагання проводяться у вигляді демонстрації традиційних технічних комплексів, що представляють різні стилі єдиноборств у групах по 3 людини з одночасним синхронним виконанням. Основним принципом в оцінюванні є відсутність технічних помилок і синхронність виконання.

3. Порядок проведення змагань

1. Поєдинки у версіях Б-1, Б-2, Б-3, Б-4:

1) поєдинок починається за командою рефері «Бій» і закінчується сигналом гонга (звуковим сигналом) або командою рефері «Стоп»;

2) тривалість поєдинку:

для дітей до 10 років – 1 раунд 2 хв.;

для юнаків 10-13 років і дівчат – 1 раунд 3 хв.;

для юнаків, юніорів 14-17 років та жінок – 2 раунди по 2 хв.;

для дорослих від 18 років – 2 раунди по 3 хв.

Перед початком поєдинку судді стають на вихідні позиції, позначені на майданчику. За командою рефері учасник з червоним поясом займає місце праворуч від рефері, учасник з білим поясом – ліворуч, вітаючи один одного на початку і після закінчення поєдинку рукоштовками.

Ефективною атакою в поєдинку вважається дозволений цими Правилами удар, нанесений в залікову зону тіла суперника, або кидок.

Критерієм ефективності дії атакуючого є правильне виконання техніки прийому при дотриманні цих Правил.

Під час проведення змагань після закінчення першого раунду спортсмени відпочивають 1 хв., сидячи на стільці у встановлених місцях.

Після закінчення часу поєдинок зупиняється, технічні дії після гонга або команди рефері «Стоп» не зараховуються, а порушення зараховуються.

Поєдинок за командою рефері може бути перерваний для кожного учасника не більше ніж на 5 хв. за весь час поєдинку (для надання (отримання) медичної допомоги, усунення недоліків у формі одягу та екіпіровці тощо), після закінчення яких учаснику, який не вклався в цей регламент часу, зараховується поразка, а супернику присуджується чиста перемога.

Поєдинок закінчується достроково у разі присудження одному з учасників чистої перемоги або дискваліфікації одного з учасників.

2. При проведенні змагань в легкому контакті за версією Б-1 після проведення атаки подається команда «Стоп» і проводиться оцінка дій спортсмена, який першим виконав ефективну дію.

3. Під час змагань з дозованим контактом за версією Б-2 після проведення ефективних дій, якщо не було подальшого розвитку атаки або контратаки, подається команда «Стоп» і проводиться підрахунок балів для обох спортсменів.

4. Під час змагань в повному контакті за версіями Б-3 і Б-4 нарахування балів проводиться без зупинки поєдинку.

Якщо суперник знаходиться в захваті більше 5 с, бій зупиняється і продовжується із середини майданчика.

Час боротьби в партері (лежачи) не повинен перевищувати 20 с. Якщо за цей час жоден із суперників не зумів виконати больовий або задушливий прийом, бій зупиняється і продовжується зі стійки. У разі відсутності активних дій з боку обох спортсменів при боротьбі в партері (лежачи) бій може бути зупинений рефері до закінчення 20 с і так само потім продовжений зі стійки. Зауваження за пасивне ведення бою при цьому не оголошується. Нанесення ударів у захваті не забороняється. Дозволяється позначення (без контакту) ударів у залікові зони тіла суперника, який перебуває в партері.

Якщо після закінчення основного часу поєдинку в обох суперників рівна кількість балів, то за версією Б-1 бій триває до першої ефективної дії, а за версіями Б-2, Б-3 і Б-4 призначається одна додаткова хвилина бою. Підсумок бою в цьому випадку визначається за результатами призначеної додаткової хвилини бою. Якщо ж після закінчення додаткової хвилини рахунок залишається рівним, то бій триває до першої ефективної дії.

5. Порядок змагань у версії Б-5:

1) виступ кожного спортсмена оцінюється окремо, що визначає його місце в особистій першості. При цьому оцінка здійснюється не за кожен прийом окремо, а за всю програму в цілому;

2) при підсумовуванні зароблених балів кожним з цих спортсменів визначається їх місце серед інших пар;

3) для виведення місць в особистій першості у разі однакової кількості балів враховується загальнокомандне місце пари;

4) для виведення місць серед пар, які набрали однакову сумарну кількість балів, враховується наявність в парі вищого місця в індивідуальному заліку. Виступи спортсменів оцінюють п'ятеро бокових суддів з використанням оціночних табличок. Під час демонстрації виступу не обмежується різноманітність бойової техніки, прийомів самозахисту. Обов'язковими елементами мають бути різноманітні удари, кидки, больові і задушливі прийоми, контратакуючі дії, володіння прийомами самозахисту від нападу з будь-якою зброєю чи підручними засобами.

Демонстрація першого прийому починається в центрі майданчика з привітання поклонами суддів і один одного. Поділ прийомів має фіксуватися часовим проміжком від 1 до 2 с.

Демонстраційна програма, що складається з необхідної кількості прийомів, завершується поклонами один одному, суддям і очікуванням результату виступу.

Під час проведення показу необхідно забезпечити безконтактну демонстрацію ударної техніки, безпечне виконання прийомів кидкової техніки, повну травмобезпечність при виконанні больових та задушливих прийомів.

У разі невиконання таких умов спортсменові може бути оголошено зауваження, попередження або дискваліфікацію.

Обов'язковою складовою кидкової техніки є правильне виконання прийомів страховки і самостраховки, а також больових і задушливих прийомів.

6. Порядок змагань у версії Б-6:

1) після виклику спортсмен займає вихідну позицію в дальньому правому куті майданчика. Підняттям правої руки демонструє свою готовність. З цього моменту починається його оцінювання;

2) перед виходом на майданчик спортсмен поклоном вітає присутніх. Підходить до суддів на відстань 1 м і поклоном вітає суддів та, прийнявши позицію фронтальної стійки (уклін і стійка можуть мати стильові особливості), представляє себе і свій виступ;

3) під час представлення спортсмен називає своє прізвище, назву комплексу, стиль або школу, а також інформує суддів про необхідність виходу за межі майданчика під час виконання комплексу загальноприйнятим жестом і фразою «Передбачено вихід за майданчик» (якщо такий є), при цьому допускається під час демонстрації комплексу вихід за татамі;

4) демонстрація комплексу починається після того, як спортсмен займає відповідне місце на майданчику. Після виконання комплексу спортсмен займає позицію очікування в центрі майданчика і чекає, поки судді не винесуть своє рішення;

5) спортсмен залишає майданчик за командою арбітра «Учасник вільний», при цьому переміщатися по майданчику і покидати майданчик дозволяється тільки обличчям до суддів;

б) про факт порушення цих Правил, який призводить до дискваліфікації, боковий суддя сигналізує обертанням вказівного пальця піднятої вгору правої руки. Якщо такі сигнали надходять від більшості суддів, арбітр зобов'язаний зупинити демонстрацію і зібрати суддів для ухвалення колегіального рішення про дискваліфікацію.

XI. Технічні дії та їх оцінка

1. Залікові зони

Заліковими зонами тіла для атакуючих дій є:

- 1) голова (крім потилиці);
- 2) передня і бічна поверхні грудної клітки;
- 3) спина (крім нирок і хребта);
- 4) живіт;
- 5) ноги (крім суглобів);

б) блок, якщо в результаті отриманого удару в нього суперник отримав нокаунт або нокаут, у випадках, коли це дозволено цими Правилами.

2. Оцінки технічних дій у контактних версіях (Б-1, Б-2, Б-3, Б4)

1. Чиста перемога при проведенні змагань в легкому дозованому та повному контактах (Б-1, Б-2, Б-3, Б-4) присуджується за:

- 1) проведення больового або задушливого прийому;
- 2) нокаут або два нокдауни в повному контакті;
- 3) два нокдауни в дозованому контакті;
- 4) при дискваліфікації суперника;
- 5) при явній перевазі (якщо один зі спортсменів не може протистояти атакам суперника, пропускає багато ударів або постійно відступає і ухиляється від бою).

2. Півперемоги (6 балів) присуджується за нокдаун (крім версії Б-1).

3. Три бали присуджуються за:

- 1) проведення удару ногою в голову;
- 2) проведення кидка, виконаного технічно правильно і швидко, при якому суперник впав на спину, живіт або бік, а виконавець кидка залишився в стійці;
- 3) ефективну комбінацію ударів руками в голову (крім версії Б-1).

4. Два бали присуджуються за:

- 1) проведення удару рукою в голову;
- 2) проведення удару ногою в тулуб або спину;
- 3) проведення комбінації ударів руками в тулуб (крім версії Б-1);

4) проведення кидка, виконаного технічно правильно і швидко, при якому суперник впав на спину, живіт або бік з падінням атакуючого;

5) нанесення удару коліном у тулуб (версія Б-4).

5. Один бал присуджується за:

1) проведення удару рукою в тулуб;

2) нанесення удару ліктем по тулубу (версія Б-4);

3) будь-які технічні атакуючі або контратакуючі дії борцівської техніки (крім завалів), що призводять до падіння суперника (торкання татамі або килима будь-якою частиною тіла, крім стоп), які не відповідають оцінці в три або два бали;

4) нанесення удару по нозі.

При нанесенні удару по нозі, якщо вона піднята для блоку, один бал не зараховується, але якщо внаслідок цього удару суперник впав, то один бал за ці дії зараховується.

Якщо в результаті удару в блок (у версіях Б-3 і Б-4) суперник опинився у нокауті, то нокаут зараховується.

Якщо в результаті удару в блок (у версіях Б-2, Б-3, Б-4) суперник опинився у нокдауні, то нокдаун зараховується.

Якщо в результаті порушення цих Правил одним з учасників його суперник отримує травму або тимчасово втрачає здатність протистояти атакам, то ефективні дії порушника після порушення цих Правил і до команди «Стоп» не оцінюються.

6. Кидки:

1) кидком вважається прийом, у результаті якого суперник позбавляється опори і, падаючи, торкається майданчика будь-якою частиною тіла, крім ступень ніг. Кидки виконуються без падіння і з падінням атакуючого;

2) кидок може бути наслідком відповідної дії на спробу суперника провести технічні дії. Під час оцінки проведення кидка береться до уваги ефективність його виконання незалежно від того, виконаний кидок зі стійки чи ні. Забороняється виконувати кидки, які є небезпечними для життя суперника і можуть викликати переломи або тяжкі травми;

3) кидок, виконання якого почато на майданчику і виконано за межами майданчика, оцінюється;

4) забороняється проводити кидки:

падаючи на суперника з упором ліктем або коліном;

на голову із захопленням на больовий прийом;

із захопленням тільки однієї голови та/або шиї суперника (дозволяється при виконанні кидків захоплювати за шию та/або голову тільки разом з рукою, ногою, корпусом або відворотом куртки суперника).

Захват суперника без проведення прийому не повинен перевищувати 5 с, а час боротьби в партері – 20 с.

Для захвату голови або шиї суперника при виконанні кидків або переворотів у партері дозволяється використовувати тільки одну руку або

виконувати захоплення обома руками в замок за шию та/або голову тільки разом з рукою, ногою, корпусом або відворотом куртки суперника.

7. Больові прийоми:

1) больовим прийомом вважається захват руки або ноги суперника в боротьбі лежачи і виконання дій, які викликають больові відчуття і змушують суперника здатися;

2) больові прийоми проводяться тільки в партері плавно, а не різко (не ривком) до появи больових відчуттів і виконуються на верхні або нижні кінцівки:

на кистьовий суглоб – згинання в напрямку природного згину без скручування;

на ліктьовий суглоб – перегинання без скручування;

на плечовий суглоб – перегинання, розтягування;

на гомілковостопний суглоб – тільки перегинання;

на колінний суглоб – перегинання в площині природного згину (не в сторони) без скручування;

на кульшовий суглоб – перегинання;

на ахіллесове сухожилля – утиск;

3) щоб не отримати травму, учасник сигналізує про свою поразку постукуванням рукою або ногою по майданчику, тілу суперника або вигуком, при цьому любий вигук спортсмена, проти якого виконують больовий прийом у боротьбі лежачи, є сигналом про поразку;

4) рефері має право зарахувати больовий прийом, не чекаючи сигналу про поразку, якщо подальше виконання прийому може призвести до травми.

8. Задушливі прийоми:

1) задушливими прийомами вважаються дії здавлювання сонних артерій суперника відворотом (вилогами) куртки, передпліччям, передпліччям і плечем, відворотом куртки і передпліччям, відворотом куртки і гомілкою, а також ногами; сонних артерій та/або діафрагми, в результаті чого суперник подає сигнал про поразку або втрачає здатність вести бій. Задушливі прийоми проводяться тільки в партері. При цьому забороняється захват ногами в замок тільки за шию;

2) рефері має право зарахувати задушливий прийом, не чекаючи сигналу про поразку, якщо спортсмен, проти якого виконується задушливий прийом, може втратити свідомість.

9. Нокдаун – короткочасна втрата боєздатності в результаті пропущених (у заліковій зоні тіла) ударів або в результаті кидка. У разі нокдауну рефері повинен відкрити рахунок. Команда «Бій» не подається раніше рахунку «вісім». Якщо у спортсмена після нокдауну до закінчення поєдинку залишилось 10 с, але він готовий продовжувати поєдинок, він повинен прийняти бойову стійку і, якщо рефері вважає спортсмена здатним продовжувати бій, поєдинок триває.

10. Нокаут – втрата боєздатності в результаті пропущених (у заліковій зоні тіла) ударів або кидка на час більше 10 с і як наслідок неможливість спортсмена продовжувати бій (або якщо рефері вважає бійця не здатним продовжувати бій).

У разі нокауту рефері повинен відкрити рахунок і вести його до 10, після чого бій закінчується за командою «Стоп». У разі отримання серйозних травм рефері може, викликавши лікаря, зарахувати нокаут без відкриття рахунку.

Після нокауту рішення про подальшу участь спортсмена у змаганнях приймає лікар змагань.

11. Заборонені технічні дії:

захват статевих органів;

викручування пальців рук і ніг;

кусання і щипання;

нанесення ударів відкритою рукавичкою;

нанесення ударів ліктем (крім версії Б-4);

нанесення ударів коліном (крім версії Б-4);

нанесення ударів у горло;

нанесення ударів в потилицю;

нанесення ударів по суглобах, в пах, по нирках і хребту;

виконання неконтрольованих ударів (удари, які наносяться із закритими очима або не дивлячись);

нанесення ударів головою;

виконання небезпечних кидків (кидки, що призводять до падіння суперника на голову, а також високоамплітудні кидки без виконання страховки суперника);

нанесення ударів по супернику, який перебуває в партері;

нанесення ударів коліном або ліктем в голову, спину, горло, потилицю, по суглобах і в пах;

здавлювання голови ногами, руками або притискання голови до килима (татамі);

упор рукою або ногою в обличчя супернику, закривання носа або рота, що не дають можливості супернику дихати, здійснення тиску на гортань;

будь-які дії, що призводять до скручування шиї в будь-якому напрямку із захватом лише за шию та/або голову обома руками;

дії до команди «Бій» і після команди «Стоп».

3. Оцінки технічних дій у версії Б-5

1. Підрахунок балів ведеться секретарем по розділу в межах встановленого цими Правилами діапазону оцінок.

Перед початком виступу учасник має вихідну оцінку, рівну найвищій оцінці діапазону. Наприклад, якщо для спортсмена встановлений діапазон 2,0 - 4,0, то його вихідною оцінкою буде 4,0.

Під час виступу вихідна оцінка може зменшуватися за кожну допущену помилку або підвищуватися за переважні якості виступу.

2. Критерії оцінки:

1) ефективність дій. Це критерій, який зменшує бали за кожну помилку в техніці або нехтування самозахистом. Віднімання вихідної оцінки проводиться з кроком від 0,2 до 0,5 бала;

0,2 бала знімається за кожне невелике порушення техніки виконання, яке не є систематичним і не призводить до порушення логічного завершення прийому, а саме:

нечіткість або неточність виконання елемента;

відсутність контролю дихання;

неузгодженість позицій, рухів, погляду і вигуків;

відсутність почуття темпу та ритму;

відсутність при демонстрації таких фізичних якостей, як витривалість, сила, швидкість;

відсутність концентрації і контрольованості дій;

0,5 бала знімається за кожне суттєве відхилення у техніці виконання дій та значні порушення у техніці самострахування, а саме:

постійно повторювані дрібні помилки, які мають систематичний характер;

одноманітність демонстрованої техніки;

зупинки у виконанні, в тому числі ті, що супроводжуються підказками напарника;

пропущений удар;

відсутність або втрата контролю над супротивником або зброєю після виконаного прийому;

відсутність логічно-послідовних дій прийому.

Спортсмен може бути дискваліфікований, якщо під час виступу його дії стали небезпечними для спортсменів, глядачів або не дотримано умов щодо кількості прийомів. При цьому результат спортсмена анулюється;

2) ефектність дій. Це критерій, який збільшує бали з кроком 0,1 або 0,5 бала.

Збільшення початкової оцінки відбувається за переважні якості, пов'язані з етикетом та видовищністю виступу.

До переважних якостей, за які додається 0,1 бала, належать:

відповідний зовнішній вигляд спортсмена;

вхід і вихід з татамі;

виконання етикету чи ритуалу;

міміка, погляд, вигуки.

До переважних якостей, за які додається 0,5 бала, належать:

складність техніки;

видовищність виступу;

різноманітність техніки;

різноманітність зброї, що використовувалась (більше 2 видів).

Найбільша кількість балів, яка може підвищувати результат виступу, дорівнює 2,4 бала.

3. Виконуючи технічні дії прийомів самозахисту, спортсмен повинен повністю досягти мети, поставленої перед ним. Прийом повинен включати обов'язкові елементи, такі як:

1) відхід з лінії атаки;

2) блокування ударів;

3) удари, захвати, перехід у контратаку.

Прийом повинен закінчуватись повним контролем над суперником щодо застосування больового або задушливого прийому, добивання у життєво важливі органи або конвоювання тощо.

Атакуючі і захисні дії повинні виконуватися технічно правильно і реалістично.

У разі оцінювання техніки окремих рухів і всієї системи прийому судді повинні враховувати те, що в прийомі кожний наступний рух залежить від раніше виконаного, а також впливає на виконання наступного, тобто виконання будь-якої дії в системі прийому впливає на всю систему прийому, тому слід звертати увагу на:

раціональність системи рухів, яка забезпечує максимальну ефективність прийому;

економічність рухів, що виключає великі витрати енергії.

4. Оцінка технічних дій при проведенні змагань у версії

Б-6 – стильовий напрям

1. Оцінювання формальних технічних комплексів стилю бойове двоборство у стильовому напрямі здійснюється за принципом віднімання балів з вихідної оцінки відповідно до рівня допущених помилок.

2. Підрахунок балів ведеться в межах діапазону оцінок, визначеного цими Правилами для цієї вікової групи.

3. Перед початком виступу учасник має вихідну оцінку, рівну найвищій оцінці діапазону. Якщо для спортсмена встановлений діапазон 2,0 – 4,0, то його вихідною оцінкою буде 4,0.

4. Протягом виступу вихідна оцінка може тільки зменшуватися за кожну допущену помилку, при цьому віднімання вихідної оцінки проводиться з кроком 0,1, або 0,5, або 1,0 бала.

5. Помилками, за які віднімається 0,1 бала, є:

1) відсутність привітання (поклону);

2) відсутність чіткості рухів при виході;

3) відсутність оголошення комплексу за схемою (не стосується осіб, які мають мовні дефекти);

4) відсутність чіткості міміки, звуку і постановки тіла при виконанні комплексу (не стосується осіб, які мають мовні дефекти);

5) пересування по майданчику поза демонстрацією спиною до суддів.

6. Технічними помилками, за які віднімається 0,1 бала, є:

- 1) опускання або надмірне підняття голови, втягування або нахил голови ліворуч - праворуч;
- 2) невиконання повороту голови або корпусу в напрямку атаки, захисту;
- 3) розсіяний, не сконцентрований погляд, неконтрольованість дій поглядом;
- 4) неправильне формування кулака;
- 5) неправильна постановка пальців для виконання певних технік;
- 6) надмірне випрямлення руки в ліктьовому суглобі при нанесенні ударів і блоків;
- 7) неправильна постановка плеча під час нанесення ударів і постановки блоків;
- 8) неправильна постановка корпусу при виконанні певних технік, завал корпусу, відсутність групування;
- 9) неправильна постановка ступні при нанесенні ударів, відсутність напруги;
- 10) неправильна постановка ступні відповідним стійкам;
- 11) невідповідність кута згинання в колінному суглобі при рівнях стійок;
- 12) відсутність жорсткого упору ступнями;

- 13) відсутність напруги і розслаблення при виконанні ударів і блоків;
- 14) відсутність, збій дихання при виконанні вправ комплексу;
- 15) відсутність бойового викрику, викиду енергії у відповідному місці комплексу;
- 16) втрата рівноваги;
- 17) недостатня концентрація у виконанні ударів і блоків як руками, так і ногами;
- 18) втрата синхронності (у груповому виконанні).

7. Грубими помилками, за які віднімаються 0,5 чи 1,0 бала або виставляється 0,0 бала, є:

- 1) помилки, пов'язані із зупинкою і заминкою в рухах зі швидким реагуванням (мінус 0,5 бала);
- 2) помилки, пов'язані із зупинкою і заминкою в рухах з уповільненим реагуванням (мінус 1,0 бала);
- 3) помилки, пов'язані із зупинкою і заминкою в рухах без подальшого реагування (оцінка знижується до 0,0 бала);
- 4) помилки, пов'язані з падінням спортсмена зі швидким реагуванням (мінус 0,5 бала);

5) помилки, пов'язані з падінням спортсмена з уповільненим реагуванням (мінус 1,0 бала);

6) помилки, пов'язані з падінням спортсмена без подальшого реагування (оцінка знижується до 0,0 бала);

7) наявність виходу за межі килима, якщо про це не було попереджено (мінус 0,5 бала);

8) відсутність виходу за межі татамі, якщо про вихід було попереджено (мінус 0,5 бала).

Швидке реагування – реакція на помилку, внаслідок якої не порушуються цілісність і динаміка рухів, а зберігається логічне завершення технічних дій або сукупності технічних дій.

Уповільнене реагування – реакція на помилку, внаслідок якої порушується цілісність дії, знижуються динаміка, швидкість і ритм рухів, але при цьому зберігається логічне завершення технічних дій або сукупності технічних дій.

Без подальшого реагування – відсутність будь-якого реагування і реакції на помилку, внаслідок чого спортсмен припиняє демонстрацію, порушивши логічне завершення технічних дій комплексу.

Виходом за майданчик вважається вихід спортсмена обома ногами за межі майданчика.

8. Мінімальна оцінка може бути виставлена за сумою помилок або за:

- 1) низький технічний рівень виконання комплексу;
- 2) відсутність бойового духу.

9. Формальний технічний комплекс повинен відповідати таким вимогам:

- 1) відповідати віку і рівню поясової атестації спортсмена з бойового двоборства;

- 2) арсенал техніки повинен відображати реальний бій з одним або декількома супротивниками;

- 3) при стильовому формально технічному комплексі виконання комплексу має відповідати стандартам стилю бойового двоборства з дотриманням установленого темпу, ритму і послідовності;

- 4) повинен проявлятися фізичний, психологічний, бойовий стан духу;

- 5) рухи повинні бути виконані з положення рівноваги, чіткими, швидкими, скоординованими;

- 6) у відповідних фазах наявність максимальної концентрації сили;

- 7) контроль дихання;

- 8) узгодженість позицій, рухів, погляду і вигуків;

- 9) відповідність техніки рухів вимогам стилю;

- 10) розуміння спортсменом бойової суті рухів;

11) наявність бойового духу, концентрації, міміки, експресії, тобто яскравого прояву почуттів, настрою, переживань, виразності;

12) швидкість, чіткість, сила, рівновага;

13) етикет.

5. Оцінка технічних дій при проведенні змагань у версії Б-6 – різностильовий напрям

1. Оцінювання виступу здійснюється за принципом віднімання балів з вихідної оцінки відповідно до рівня допущених помилок, притаманних усім стилям.

2. Підрахунок балів ведеться в межах діапазону оцінок, визначеного цими Правилами.

3. Перед початком виступу учасник має вихідну оцінку, рівну середній оцінці діапазону; якщо для спортсмена встановлений діапазон 2,0 – 4,0, то його вихідною оцінкою буде 3,0.

4. Під час виступу вихідна оцінка може зменшуватися за кожну допущену помилку, при цьому віднімання вихідної оцінки проводиться з кроком 0,1, або 0,5, або 1,0 бала.

5. Поточними помилками, за які віднімається 0,1 бала, є:

1) відсутність привітання (поклоню);

2) відсутність чіткості рухів при виході;

3) відсутність оголошення комплексу (не стосується осіб, які мають мовні дефекти);

4) відсутність чіткості міміки, звуку і постановки тіла при поданні комплексу (не стосується осіб, які мають мовні дефекти);

5) пересування по майданчику при демонстрації комплексу спиною до суддів.

6. Технічними помилками, за які віднімається 0,1 бала, є:

1) невиконання повороту голови або корпусу в напрямку атаки, захисту;

2) розсіяний, не сконцентований погляд, неконтрольованість дій поглядом;

3) відсутність стиснення кулака;

4) надмірне випрямлення руки в ліктьовому суглобі при нанесенні ударів і блоків;

5) завал корпусу;

6) відсутність напруги;

7) відсутність жорсткого упору ступнями;

8) відсутність напруги і розслаблення при виконанні ударів і блоків у кінцевих фазах;

9) затримка і збій дихання;

10) відсутність бойового вигуку, викиду енергії;

11) втрата рівноваги;

12) недостатня концентрація у виконанні ударів та блоків руками і ногами;

13) втрата синхронності (у груповому виконанні);

14) інші технічні помилки, що мають обґрунтування.

7. Грубими помилками, за які віднімаються 0,5 чи 1,0 бала або виставляється 0,0 бала, є:

1) помилки, пов'язані із зупинкою і заминкою в рухах зі швидким реагуванням (мінус 0,5 бала);

2) помилки, пов'язані із зупинкою і заминкою в рухах з уповільненим реагуванням (мінус 1,0 бала);

3) помилки, пов'язані із зупинкою і заминкою в рухах без подальшого реагування (оцінка знижується до 0,0 бала);

4) помилки, пов'язані з падінням спортсмена зі швидким реагуванням (мінус 0,5 бала);

5) помилки, пов'язані з падінням спортсмена з уповільненим реагуванням (мінус 1,0 бала);

6) помилки, пов'язані з падінням спортсмена без подальшого реагування (оцінка знижується до 0,0 бала);

7) вихід за межі килима, якщо про це не було попереджено (мінус 0,5 бала);

8) відсутність виходу за межі килима, якщо про вихід було попереджено (мінус 0,5 бала).

Швидке реагування – реакція на технічну помилку, внаслідок якої не порушуються цілісність і динаміка рухів, а зберігається логічне завершення технічних дій або сукупності технічних дій.

Уповільнене реагування – реакція на технічну помилку, внаслідок якої порушується цілісність дії, знижуються динаміка, швидкість і ритм рухів, але при цьому зберігається логічне завершення технічних дій або сукупності технічних дій.

Без подальшого реагування – відсутність будь-якого реагування і реакції на технічну помилку, внаслідок чого спортсмен припиняє демонстрацію, порушивши логічне завершення технічних дій комплексу.

Виходом за майданчик вважається вихід спортсмена обома ногами за межі майданчика.

8. Мінімальна оцінка може бути виставлена за сумою помилок або за:

1) низький технічний рівень виконання комплексу;

2) комплекс, максимально спрощений за технікою і часом;

3) відсутність бойового духу.

9. Формальний технічний комплекс з різностильового напрямку версії Б-6 повинен відповідати вимогам певного виду єдиноборства або програмі довільного стилю.

ХІІ. Правила проведення змагань з розділу «Стрільба»

1. Організація проведення

1. Змагання зі стрільби проводяться в тирі, обладнання якого дозволяє виконувати передбачені вправи стрільб з урахуванням заходів безпеки. Форма одягу спортсменів повинна бути спортивною.

2. Перед початком змагань повинні бути виконані такі заходи:

1) проведено інструктаж суддівської бригади, представників команд і спортсменів про порядок проведення стрільби та забезпечення заходів безпеки;

2) перевірені й зібрані заявки на участь команд у стрільбі;

3) перевірено зброю, з якої буде виконуватися вправа.

2. Заходи безпеки при проведенні стрільб

1. З метою забезпечення безпеки при організації та проведенні змагань зі стрільби необхідно суворо дотримуватися вимог відповідних нормативно-правових актів, при цьому не дозволяється в одному тирі одночасно проводити змагання і тренування, а також змагання з різних вправ.

2. Забороняється вносити в конструкцію зброї будь-які зміни, в тому числі:

- 1) форми і розміри прицільних пристосувань;
- 2) спускового гачка, зусилля натискання на спусковий гачок (для всіх видів зброї) має бути не менше двох кілограмів;
- 3) деталей і механізмів;
- 4) використовувати оптичні пристрої.

При проведенні змагань боєприпаси повинні бути одного типу.

3. Вправа з пневматичної гвинтівки ПГ-1 та правила її виконання

1. Пневматична гвинтівка – ручна зброя, в якій для викидання кулі використовується сила тиску стисненого повітря або іншого газу.

2. Стрільба на 7 м по мішені MSAC-1 здійснюється трьома пострілами лежачи з упору. Відведений час на стрільбу – 5 хв.

3. Вправа ПГ-1 виконується з однакових моделей пневматичних гвинтівок, марка яких визначається Положенням.

4. Чергова зміна шикуються у вихідному положенні. За командою судді кожному стрілку видаються по 3 кульки. За командою «Зміно, на вогневий рубіж кроком руш» учасники змагань виходять на вогневий рубіж і займають місця на своїх вогневих позиціях (напрямаках стрільби). За командою «Приготуватися» стрілки готуються до стрільби з положення лежачи з упору. Після команд судді на вогневому рубежі: «Лежачи, заряджай», через 2-3 с «Вогонь» – виконують вправу.

5. Після виконання вправи всіма стрілками зміни подаються команди: «Відбій», «Розряджай», «Зброю до огляду». Після огляду зброї – команди: «Зміно, встати», «Кругом», «Кроком руш» (зміна йде з вогневого рубежу), «Технічний суддя, до мішеней». Після огляду мішеней враховуються і записуються результати.

ХІІІ. Визначення результатів змагань з розділів

1. Визначення результатів поєдинку в змаганнях з розділів «Всестильовий бій» за версіями Б-1, Б-2, Б-3, Б-4

1. Чиста перемога присуджується учаснику за:

- 1) виконання дій, які оцінюються як чиста перемога;
- 2) якщо після закінчення часу поєдинку кількість балів різниться удвічі і більше, при цьому спортсмену-переможцю зараховано більше 12 балів;
- 3) при неявці або знятті зі змагань лікарем суперника, а також дискваліфікації суперника.

2. Перемога за балами присуджується, якщо після закінчення часу поєдинку кількість балів різниться менше ніж удвічі або жоден з учасників не набирає 12 балів. Перемога присуджується учаснику, який набрав більшу кількість балів з різницею більше ніж 1 бал.

3. Перемога з незначною перевагою присуджується, якщо після закінчення часу поєдинку перевага в рахунку не більше 1 бала, а також якщо в результаті підрахунку балів у версіях Б-1 та Б-2 або в результаті голосування

суддівських записок у версіях Б-3 і Б-4 після закінчення основного та додаткового часу поєдинку нічия і бій проводився до першої ефективної дії.

4. При проведенні змагань в повному контакті (версії Б-3, Б-4), якщо в суддівських записках бокових суддів є розбіжності щодо якості перемоги, арбітру надається право винести остаточне рішення.

2. Визначення результатів поєдинку в змаганнях з розділу «Всестильовий бій» за версіями Б-5, Б-6

1. Після закінчення кожного виступу бокові судді оцінюють учасників шляхом:

1) віднімання балів з вихідної оцінки відповідно до рівня допущених помилок (для Б-6 стильового спрямування);

2) віднімання балів з вихідної оцінки відповідно до рівня допущених помилок з одночасним додаванням балів за переважні якості для версій Б-5 та для Б-6 різностильового напрямку.

2. Підрахунок балів ведеться в межах діапазону оцінок, визначеного цими Правилами.

Оцінки демонструються боковими судьями за допомогою бальних табличок. Усі оцінки фіксуються у протоколі змагань, при цьому вищий і нижчий бали виключаються, а сума інших оцінок визначає результат виступу, при цьому у версії Б-6 до результату виступу за виконання формально технічного комплексу інструкторського рівня додається 0,2 бала і 0,4 бала – за виконання формально технічного комплексу майстерського рівня.

3. У разі рівної суми балів у 2 спортсменів або груп (крім пар версії Б-5) розіграш місць проводиться після повторного виступу шляхом загального голосування бокових суддів на підставі порівняльної оцінки без підрахунку балів і без застосування табличок, вказавши простягнутою правою рукою на спортсмена, який переміг. У цьому випадку результат визначається за мажоритарним принципом.

4. У разі рівної суми балів у 3 і більше спортсменів або груп (крім версії Б-5) розігрування місць напочатку проводиться без повторного виступу спортсменів шляхом додавання виключених нижчих балів.

Якщо це не вирішує ситуацію, додаються виключені вищі бали. У разі можливого подальшого не вирішення ситуації рішення приймається суддями колегіально з подвійною перевагою голосу арбітра.

5. Рішення про виставлення 0,0 бала за допущену грубу помилку або через дискваліфікацію спортсмена приймається усіма суддями колегіально з подвійною перевагою голосу арбітра.

6. За результатом виступу спортсменів у парній програмі версії Б-5 спортсменам визначаються місця як в особистому заліку, так і серед пар, що змагаються.

7. У разі рівних особистих результатів у версії Б-5 спір вирішується з урахуванням вищого парного результату. А при рівних можливостях пар місця присуджуються з урахуванням наявності найвищого результату спортсменів, що входять до складу цих пар.

8. Нарахування штрафних очок за результатом поєдинку (крім версій Б-5 та Б-6) відбувається таким чином:

1) учасник, який здобув чисту перемогу, отримує 0 штрафних очок, а переможений – 5 штрафних очок;

2) учасник, який здобув перемогу за очками, отримує 1 штрафне очко, переможений – 4 штрафних очки;

3) учасник, який здобув перемогу з незначною перевагою, отримує 2 штрафних очки, переможений – 3 штрафні очки.

3. Визначення результатів у змаганнях зі стрільби

1. Результати стрільби кожного учасника змагань визначаються кількістю пробоїн у залікових мішенях. Якщо пробоїна знаходиться на лінії кола (мішень з кругами), то зараховується кращий результат пострілу, при цьому перевірку результатів стрільби проводять технічний суддя та заступник головного судді.

2. У разі якщо спортсмени мають однаковий результат стрільби, то перемогу отримує той, хто має кращу кучність. При однаковій кучності стрільби або у випадку, коли визначення кучності не є можливим, переможець визначається за наявності кращої пробоїни (пробоїни, розташованої ближче до центру мішені).

4. Зауваження, попередження і дискваліфікація при проведенні змагань з розділу «Всестильовий бій»

1. Зауваження, попередження і дискваліфікація (крім версій Б-5 і Б-6) оголошуються за:

1) виходи за межі майданчика;

- 2) пасивне ведення бою;
- 3) дії, які завдають шкоди бойовому двоборству;
- 4) порушення цих Правил.

2. Виходом за межі майданчика вважаються:

1) у положенні стоячи, якщо обидві ступні учасника перетинають зовнішню лінію (межу майданчика);

2) у положенні лежачи, якщо пояс і сідниця або пояс і лопатка спортсмена перебувають за межами майданчика.

3. Виходом за межі майданчика не вважаються:

1) вихід після команди «Стоп»;

2) вихід за межі майданчика в результаті інерції від отриманого удару, поштовху суперника або в результаті виконаного суперником кидка;

3) вихід атакуючого за межі майданчика під час проведення або одразу після ефективної атаки.

4. Ефективні атакуючі дії, проведені за межами майданчика, не оцінюються.

5. Покарання за вихід за межі майданчика оголошуються за схемою:

1) за перший, другий і третій вихід за межі майданчика оголошуються зауваження;

2) за четвертий – перше попередження, суперник отримує 2 бали;

3) за п'ятий – друге попередження, суперник отримує 3 бали;

4) за шостий – дискваліфікація на один бій, суперник отримує чисту перемогу.

6. Ознаками ведення пасивного бою є:

1) постійний відступ, який не дає супернику провести атакуючі дії;

2) відсутність спроб проведення атакуючих або контратакуючих дій;

3) надмірне зловживання часом підготовки до проведення атаки;

4) припинення бою без команди рефері.

Небажання боротися в партері не є ознакою пасивного ведення бою.

Покарання за пасивне ведення бою оголошується за схемою:

перший раз – зауваження;

другий раз – перше попередження, суперник отримує 2 бали;

третій раз – друге попередження, суперник отримує 3 бали;

четвертий раз – дискваліфікація на один бій, суперник отримує чисту перемогу.

7. Дії, які завдають шкоди бойовому двоборству:

1) симуляція отримання травми (будь-яким способом) або спроба перебільшити ступінь тяжкості травми з метою отримання переваги над суперником – за ці дії учасник (спортсмен) дискваліфікується, а суперник отримує чисту перемогу;

2) груба і недисциплінована поведінка.

8. Учасник (спортсмен) може бути покараний, якщо він, представник його команди, його секундант або його вболівальники:

1) намагається якимось чином вплинути на рішення суддів щодо оцінок дій або результату поєдинку;

2) вступає у суперечки із судьями або погрожує їм;

3) ображає особистими діями суддів, учасників, глядачів та інших присутніх;

4) будь-яким чином заважає проведенню змагань (поєдинку);

5) якщо учасник (спортсмен) навмисне завдає або намагається завдати травму супернику, залишає майданчик без дозволу рефері (арбітра) або навмисно порушує ці Правила.

9. У разі таких порушень арбітр повинен зупинити бій і повідомити про це головного суддю. За ці порушення учаснику за рішенням головного судді можуть бути оголошені:

1) зауваження;

- 2) перше попередження, суперник отримує 2 бали;
- 3) друге попередження, суперник отримує 3 бали;
- 4) дискваліфікація на один поєдинок або на весь період змагань.

10. Нехтування захистом:

1) нехтування захистом – невміння чи небажання блокувати удари, виконувати прийоми самостраховки при падінні і неправильні визволення із захватів при проведенні больових і задушливих прийомів, які можуть призвести до травми;

2) покарання за нехтування захистом оголошуються за схемою:

за перше порушення – зауваження;

за друге порушення – перше попередження, суперник отримує 2 бали;

за третє порушення – друге попередження, суперник отримує 3 бали;

за четверте порушення – дискваліфікація на один бій, суперник отримує чисту перемогу.

11. Порушеннями цих Правил вважаються:

1) проведення технічних дій, заборонених цими Правилами;

2) запізнення з виходом на майданчик;

3) навмисне порушення встановленої цими Правилами екіпіровки.

12. За порушення цих Правил застосовуються такі покарання:

1) за перше порушення цих Правил або запізнення з виходом на майданчик на 1 хв. – зауваження;

2) за друге порушення цих Правил або запізнення з виходом на майданчик на 2 хв. – перше попередження, суперник отримує 2 бали;

3) за третє порушення цих Правил або запізнення з виходом на майданчик на 3 хв. – друге попередження, суперник отримує 3 бали;

4) за четверте порушення цих Правил або запізнення з виходом на майданчик на 4 хв. – дискваліфікація на один бій, суперник отримує чисту перемогу.

Облік порушень спортсмена фіксується у протоколі з версії окремо по кожному з чотирьох видів порушень.

Рішенням головного судді змагань (за клопотанням арбітра) учасник може бути дискваліфікований на один виступ (бій), якщо:

умисно порушує ці Правила;

постійно нехтує захистом, створюючи умови для одержання травми;

запізнюється з виходом на майданчик на 4 хв.;

пасивно веде бій та ухиляється від бою;

шостий раз виходить за межі татамі (версії Б-1, Б-2, Б-3, Б-4);

не виходить на татамі;

демонструє не той комплекс, який оголошений (версія Б-6);

припиняє демонстрацію незакінченого комплексу (версія Б-6);

порушує послідовність виконання техніки (версія Б-6);

допускає поломку зброї (версії Б-5 та Б-6);

не дотримується вимог до зовнішнього вигляду і форми одягу спортсмена;

отримав у сумі три попередження за будь-які порушення цих Правил;

перевищив установлений ступінь контакту;

демонструє не встановлену кількість прийомів;

якщо у випадку порушення цих Правил один із спортсменів отримав травму, яка не дає йому можливості продовжувати бій протягом одного поєдинку.

13. Згідно з рішенням головного судді учасник може бути дискваліфікований на весь час проведення цих змагань, якщо він, його тренер, члени команди або представник команди:

- 1) допускає грубу і недисципліновану поведінку;
- 2) намагається (будь-яким способом) вплинути на прийняття суддями рішення щодо оцінки дій або результату бою;
- 3) вступає у суперечку із суддями, погрожує їм;
- 4) ображає особистою поведінкою суддів, учасників, глядачів тощо;

5) навмисно завдає або намагається завдати травм супернику;

6) симулює отримання травми (будь-яким способом) або намагається перебільшити ступінь тяжкості травми з метою отримання переваги над суперником;

7) залишає майданчик без дозволу рефері чи арбітра (за винятком надання медичної допомоги);

8) порушує заходи безпеки при стрільбі;

9) допускає переплутування мішеней при стрільбі (стріляє по чужій мішені);

10) здійснює проступок, що дискредитує бойове двоборство;

11) якщо у разі порушення цих Правил один із спортсменів отримав травму, яка не дає йому можливості продовжувати змагання.

14. Залежно від серйозності порушення учаснику може бути оголошено відразу перше або друге попередження або відразу дискваліфікацію на один поєдинок або на весь період змагань. Учаснику, який дискваліфікований на весь період змагань, місце не визначається.

15. Факт дискваліфікації учасника на весь період змагань заноситься із зазначенням причини до протоколу змагань з версії та до звіту головного судді змагань. Рішення про дискваліфікацію учасника приймає суддівська колегія змагань. Про це також повідомляються організатор змагань і організація, яка направила учасника на змагання.

5. Порядок визначення загального результату виступу спортсмена за розділом «Бойове двоборство»

1. Місце з кожного розділу «Бойового двоборства» визначається за сумою набраних балів згідно з таблицею підрахунку балів «Бойове двоборство» (додаток 9).

2. Місце спортсмена у розділах змагань, за якими проводяться поєдинки, визначається таким чином:

1) до 4 місця включно визначається положенням спортсмена у турнірній схемі проведення боїв (додаток 10);

2) серед учасників змагань, між якими поєдинки не проводились або проводились за коловою системою відповідно до таблиці складання пар, місця визначаються за сумою штрафних очок (чим менше штрафних очок, тим вище місце), при цьому за кожне пропущене коло змагань, крім випадку «Вільний», спортсмен отримує 5 штрафних очок;

3) у разі однакової суми набраних штрафних очок вище місце отримує (посідає) той, у кого більше проведених поєдинків;

4) при однаковій кількості проведених поєдинків та штрафних очок враховується сума набраних балів за всі проведені поєдинки.

Таблиця складання пар за коловою системою

Кількість учасників (команд)	Кола								
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
3	1-2 0-3	1-3 2-0	1-0 3-2						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	1-2 4-3	1-3 2-4	1-4 3-2						
5	1-2 0-3 5-4	1-3 2-4 0-5	1-4 3-5 2-0	1-5 4-0 3-2	1-0 5-2 4-3				
6	1-2 6-3 5-4	1-3 2-4 6-5	1-4 3-5 2-6	1-5 4-6 3-2	1-6 5-2 4-3				

3. Відповідно до зайнятого місця у кожній вправі за таблицею підрахунку балів «Всестильовий бій» визначається загальний результат виступу як сума балів, нарахованих по кожному з розділів змагань.

4. Якщо спортсмени мають однакову загальну суму балів, то більш високе загальне місце займає (посідає) той, у кого кращий результат з розділу «Всестильовий бій».

XIV. Військово-спортивні багатоборства (військово-прикладне семиборство).

Характер та програма змагань

1. Характер змагань

1. За характером змагання поділяються на: особисті, командні і особисто-командні.

2. До особистих належать змагання, в яких визначаються результати кожного учасника з визначенням зайнятого ним місця.

3. До командних належать змагання, в яких результати окремих учасників даної команди підсумовуються в загальний результат з подальшим визначенням зайнятих командами місць.

4. Характер змагань, а також умови заліку в кожному окремому випадку визначаються Положенням, яке розробляється організатором змагань.

5. Результати учасників змагань визнаються дійсними в тому разі, якщо вони були показані на офіційних змаганнях.

2. Програма змагань

До програми змагань з військово-прикладного семиборства входять:

- підтягування на перекладині;
- біг на 100 м;
- плавання на 50 м;
- метання гранати Ф-1 на дальність;
- подолання смуги перешкод, загальна контрольна вправа (ЗКВ);
- стрільба з малокаліберної (МГ) або пневматичної (ПГ) гвинтівки;
- біг на 3 км.

XV. Вимоги до Положення про змагання

1. Положення про змагання повинно містити такі розділи:

- 1) цілі та завдання;
- 2) строки і місце проведення;
- 3) організація та керівництво;

- 4) учасники змагань;
- 5) характер заходу;
- 6) програма змагань;
- 7) безпека та підготовка місць під час проведення змагань;
- 8) умови визначення першості та нагородження переможців;
- 9) умови фінансування змагання та матеріального забезпечення учасників;
- 10) порядок і строки подання заявок;
- 11) вікові групи та вагові категорії;
- 12) моделі пневматичних гвинтівок, що дозволяється використовувати;
- 13) умови прийому іногородніх учасників і суддів;
- 14) порядок визначення результатів особистого й командного заліків;
- 15) порядок нагородження переможців (команд).

2. Зміст Положення не повинен суперечити цим Правилам.

XVI. Учасники змагань та представники, заяви та протести

1. Допуск учасників до змагань

1. До участі у змаганнях допускаються спортсмени, які пройшли відповідну підготовку і мають дозвіл лікаря.

2. У змаганнях беруть участь спортсмени віком від 14 років Допуск здійснюється відповідно до цих Правил та Положення, а також іменної заявки (додаток 11), яка подається до мандатної комісії.

2. Права та обов'язки учасників змагань

1. Учасники змагань мають право:

1) звертатися безпосередньо до суддів тільки з невідкладних питань, що стосуються виконання вправ; у всіх інших випадках, пов'язаних із проведенням змагань, – до представника команди, тренера або капітана команди;

2) проводити розминку і тренуватися у відведених для цього місцях у дні і години, визначені суддівською колегією.

2. Учасники змагань зобов'язані:

1) знати і виконувати ці Правила та Положення;

2) мати при собі документи, що посвідчують особу, а також інші документи, передбачені пунктом 1 глави 4 розділу III цих Правил та Положенням, і пред'являти їх на першу вимогу організатора змагань;

3) мати охайний зовнішній вигляд та форму одягу, що відповідає виду спорту і визначена цими Правилами та Положенням;

4) беззаперечно виконувати вказівки суддів, дотримуватися встановленого для змагань розпорядку, знаходитись у відведених для учасників місцях;

5) дотримуватися правил поведження зі зброєю.

3. Права та обов'язки представників команд

1. Представник команди має право:

1) звертатися до суддів з питань, що належать до їх компетенції;

2) подавати до суддівської колегії заяви (протести);

3) брати участь у жеребкуванні учасників змагання.

2. Представник команди зобов'язаний:

1) здати до головного суддівського складу відомість про проведення інструктажу з учасниками змагань;

2) забезпечити своєчасну явку учасників до місць змагань, дотримуватися виконання ними цих Правил та Положення;

3) бути присутнім на засіданнях спільних із суддями нарад, брати участь у жеребкуванні, інформувати учасників своєї команди про вимоги суддівської колегії та її рішення, про зміни у програмі змагань;

4) знати результати, показані учасниками команди, своєчасно підбивати їх підсумки;

- 5) вирішувати питання, пов'язані з матеріальним забезпеченням команди;
- 6) підтримувати дисципліну в команді.

3. Представнику команди забороняється:

- 1) відмінити рішення суддів або втручатися в їх дії;
- 2) надавати учасникам допомогу під час виконання вправ;
- 3) відлучатися з місць змагань чи розташування учасників.

4. Заяви та протести

1. Представникам команд дозволяється під час проведення змагань звертатися до головної суддівської колегії із зауваженнями або протестами, якщо ними зафіксовані певні порушення порядку та умов проведення змагань або виникли питання щодо об'єктивності рішень, прийнятих окремими суддями.

2. Зауваження надається в усній формі безпосередньо під час змагань, але не пізніше ніж через 15 хв. з моменту фіксації певного порушення. Якщо на зауваження не було своєчасно відреаговано або воно потребує додаткової перевірки, представник команди повинен викласти його письмово у формі протесту (додаток 12) з обов'язковим посиланням на відповідні пункти цих Правил та Положення, які були порушені.

3. Головна суддівська колегія може не розглядати протест, у якому відсутнє посилання на відповідні пункти цих Правил та Положення, що були порушені.

4. Протест подається представником команди старшому судді з виду не пізніше ніж через 30 хв. після виявленого порушення і має бути розглянутий негайно чи до закінчення змагань з цього виду багатоборства та підбиття підсумків.

5. Старший суддя з виду, отримавши протест, повинен вказати на ньому час його подання та негайно доповісти головному судді змагань.

6. Якщо протест, поданий на учасника або команду до старту, не може бути розглянутий негайно, суддівська колегія допускає учасника або команду до змагань умовно, про що представник команди і учасники повинні бути попереджені. У разі підтвердження наявності порушень, зазначених у протесті, результат учасника або команди анулюється.

7. Рішення головної суддівської колегії щодо розгляду протесту оформляється письмово, доводиться до відома представника команди, що надав протест, і разом з протестом додається до звіту про змагання.

8. Якщо зауваження або протест не підтверджується, а представник команди заважає нормальному проведенню змагань, головний суддя має право зробити йому попередження або дискваліфікувати команду.

9. Якщо головна суддівська колегія змагань з будь-яких причин не може прийти до певного рішення, остаточне рішення за результатами розгляду протесту приймає апеляційна комісія змагань.

XVII. Організація проведення змагань з військово-спортивних багатоборств (військово-прикладне семиборство)

1. Організація змагань

1. Організатор змагань зобов'язаний:

- 1) розробити й затвердити Положення про проведення змагань;
- 2) створити організаційний комітет із підготовки та проведення змагань;
- 3) сформувавши і затвердити склад головної суддівської колегії;
- 4) підготувати місце проведення змагань та вирішити питання матеріально-технічного, транспортного і медичного забезпечення змагань;
- 5) організувати розміщення і харчування учасників змагань, представників команд і суддів;
- 6) забезпечити зберігання зброї та боєприпасів;
- 7) забезпечити учасників змагань єдиними двосторонніми нагрудними номерами розміром 25 x 20 см.

2. Змагання можуть бути відмінені лише організаторами цих змагань.

3. Змагання можуть бути відкладені або перервані рішенням головного судді у разі, якщо:

- 1) не підготовлене місце змагань;
- 2) обладнання не відповідає вимогам цих Правил;
- 3) несприятливі погодні умови та з інших причин, якщо існує небезпека для учасників змагань або порушуються вимоги цих Правил;

4) відсутнє медичне забезпечення змагань.

4. Учасникам, які вже виконали вправу (у разі перенесення змагань або після перерви), повторна можливість виконати вправу, що вже була виконана, не надається.

5. Члени організаційного комітету не мають права втручатися у процес прийняття рішення суддівською колегією або іншим чином впливати на прийняття рішення.

XVIII. Суддівська колегія змагань та її обов'язки

1. Склад суддівської колегії

1. Склад суддівської колегії затверджується організацією, яка проводить змагання. Суддівська колегія включає головну суддівську колегію і суддівські бригади з окремих видів багатоборства.

2. На головну суддівську колегію покладаються добір та підготовка судді, а також проведення змагань відповідно до цих Правил та Положення, визначення результатів та підбиття підсумків змагань.

3. До складу головної суддівської колегії входять:

1) головний суддя;

2) заступники головного судді;

3) головний секретар;

4) лікар.

2. Склад суддівських бригад з окремих видів багатоборства

1. До складу суддівської бригади з легкої атлетики входять:

- 1) старший суддя з виду;
- 2) начальник траси (дистанції) та його помічники;
- 3) старший суддя на старті;
- 4) стартер та його помічники;
- 5) старший суддя на фініші;
- 6) судді на фініші;
- 7) суддя при учасниках;
- 8) старший суддя-секундометрист;
- 9) судді-секундометристи;
- 10) суддя-інформатор;
- 11) судді-контролери на дистанції;
- 12) судді-вимірювачі;

13) секретар.

2. До складу суддівської бригади з подолання смуги перешкод входять:

1) старший суддя з виду;

2) начальник дистанції та його помічник;

3) старший суддя на старті;

4) стартер та його помічники;

5) старший суддя на фініші;

6) судді-секундометристи;

7) судді-контролери;

8) суддя-інформатор;

9) суддя при учасниках;

10) секретар.

3. До складу суддівської бригади з підтягування на перекладині входять:

1) старший суддя з виду;

2) судді-обліковці біля снаряда (не менше 2 на кожний снаряд);

- 3) суддя при учасниках;
- 4) секретар;
- 5) старший суддя з виду;
- 6) суддя на старті;
- 7) суддя в секторі для метання;
- 8) судді-вимірювачі;
- 9) суддя-інформатор;
- 10) суддя при учасниках.

4. До складу суддівської бригади зі стрільби входять:

- 1) старший суддя з виду;
- 2) секретар;
- 3) суддя лінії вогню;
- 4) контролери;
- 5) суддя лінії мішеней;
- 6) старший суддя комісії визначення результатів;

7) судді комісії визначення результатів;

8) суддя по зброї;

9) комісія із забезпечення стрільб.

5. До складу суддівської бригади з плавання входять:

1) старший суддя з виду;

2) старший суддя на старті;

3) старший суддя на фініші;

4) судді-секундометристи;

5) судді на поворотах;

6) суддя-інформатор;

7) секретар;

8) суддя при учасниках.

6. Залежно від виду змагань та кількості учасників суддівські бригади з окремих видів можуть комплектуватися повністю або частково, при цьому допускається виконання одним суддею декількох обов'язків.

3. Загальні обов'язки суддів

1. Суддя зобов'язаний:

- 1) під час суддівства керуватися вимогами цих Правил;
- 2) перебуваючи на місцях проведення змагань, мати відповідну форму одягу з вказівкою суддівської категорії;
- 3) негайно повідомляти головного суддю про кожний випадок порушення цих Правил.

2. Судді забороняється:

- 1) залишати місце змагань без дозволу старшого судді з виду, до якого він входить;
- 2) надавати допомогу учасникам, за винятком медичної;
- 3) бути одночасно представником команди.

3. Головний суддя зобов'язаний:

- 1) заздалегідь перевіряти підготовку місць змагань, обладнання та інвентар, їх придатність і відповідність цим Правилам;
- 2) брати участь у доборі суддів, призначати керівників суддівських бригад, визначати склад цих бригад і проводити їх інструктаж;
- 3) керувати роботою суддівської колегії;

4) стежити за правильністю проведення змагань, організацією інформації та роботою обслуговувального персоналу спортивних споруд;

5) проводити засідання суддівської колегії перед початком змагань для підбиття підсумків, а також у тих випадках, коли це вимагається у процесі змагань;

6) розглядати заяви (протести) представників команд і приймати по них рішення;

7) у встановлений строк подавати звіт і протоколи в організацію, що проводила змагання;

8) проводити загальний інструктаж із заходів безпеки з представниками команд на час проведення змагань;

9) за необхідності тимчасово покинути місце проведення змагань доручати одному із своїх заступників виконання обов'язків головного судді.

4. Головний суддя є керівником змагань і зобов'язаний забезпечити їх проведення відповідно до цих Правил та Положення.

5. Головний суддя має право:

1) затримувати початок змагань, якщо до початку їх проведення обладнання або інвентар виявляться непридатними;

2) робити перерву в разі виникнення несприятливих погодних умов, унаслідок чого місця для проведення змагань стали непридатними, а також умов, що загрожують безпеці чи здоров'ю учасників;

3) провести додатковий інструктаж із суддями, які допустили грубі помилки або не виконують свої обов'язки;

4) усувати від участі у змаганнях учасників, які грубо порушили ці Правила, порядок проведення змагань, дисципліну та вимоги заходів безпеки;

5) відмінити рішення судді, що суперечать цим Правилам.

6. Заступники головного судді:

1) відповідають за якісне проведення змагань у доручених їм розділах;

2) організовують підготовку місць проведення змагань та здійснюють комплектування необхідними технічними засобами;

3) проводять необхідну підготовку та інструктаж суддівських бригад;

4) доповідають головному судді про готовність до змагань.

4. Головний секретар змагань

1. Головний секретар змагань керує роботою секретаріату, який забезпечує підготовку та оформлення всієї документації змагань. За його дорученням або у разі його відсутності функції головного секретаря виконує його заступник.

2. Обов'язки головного секретаря змагань:

1) приймати заявки від команд;

- 2) брати участь у роботі мандатної комісії;
- 3) готувати протоколи змагань;
- 4) проводити жеребкування учасників змагань;
- 5) забезпечувати суддівську колегію необхідною документацією;
- 6) готувати матеріали для інформації про підсумки змагань;
- 7) вести протоколи засідань суддівської колегії;
- 8) вести облік особистих та командних результатів;
- 9) готувати звіт про змагання.

5. Судді-секретарі

1. Судді-секретарі працюють під керівництвом головного секретаря.
2. Судді-секретарі зобов'язані:
 - 1) оперативно збирати інформацію щодо проведення змагань;
 - 2) своєчасно опрацьовувати отриману інформацію та подавати її на розгляд (затвердження) головному секретарю.

6. Старші судді з окремих видів багатоборства

1. Старші судді з окремих видів багатоборства несуть відповідальність за організацію, правильність суддівства та своєчасне підбиття підсумків змагань зі свого виду.

2. Старші судді з окремих видів багатоборства зобов'язані:

- 1) провести інструктаж з суддями;
- 2) перевірити стан місць проведення змагань;
- 3) перевірити обладнання та інвентар;
- 4) здійснити заходи для усунення виявлених недоліків під час змагань;
- 5) керувати роботою своїх суддівських бригад;
- 6) стежити за чітким виконанням цих Правил учасниками і суддями.

3. Старший суддя на старті забезпечує своєчасний старт учасників.

7. Стартер

1. Стартер зобов'язаний:

1) переконатися в готовності суддів-секундометристів і учасників до старту;

2) визначити правильність старту.

2. Рішення стартера може бути відмінено лише головним суддею або його заступником за умови присутності їх у районі старту.

3. Стартер має право не допускати до старту учасників, форма одягу, спорядження або номер яких не відповідає цим Правилам.

8. Старший суддя на фініші та його помічники (судді на фініші)

Старший суддя на фініші та його помічники (судді на фініші) повинні визначати:

точність визначення результатів;

черговість приходу на фініш кожного учасника.

9. Старший суддя-секундометрист

1. Старший суддя-секундометрист до початку змагань повинен:

1) перевірити справність, точність та синхронність роботи секундомірів або спеціальної апаратури;

2) перевірити готовність секундометристів і розподілити між ними обов'язки.

2. Суддя-секундометрист запускає секундоміри за сигналом судді-стартера і зупиняє їх після закінчення дистанції учасником відповідно до цих Правил. Час на секундомірі скидається суддями з дозволу старшого судді-секундометриста.

10. Суддя-інформатор

1. Суддя-інформатор призначається для забезпечення кваліфікованою інформацією учасників, глядачів, представників преси, радіо і телебачення про умови, хід, результати змагань і повинен сприяти чіткій організації та проведенню змагань.

2. До початку змагань суддя-інформатор вивчає ці Правила та Положення, програму змагань, готує дані, що характеризують учасників і команди.

3. Суддя-інформатор отримує інформацію від головного секретаря, секретарів із видів спорту, яку затверджує головний суддя змагань.

4. Суддя-інформатор зобов'язаний:

1) використовувати засоби наочної інформації (таблиці, графіки, щити тощо);

2) під час змагань стежити за їх своєчасним заповненням;

3) надавати оперативну інформацію про учасників та їх результати;

4) своєчасно доводити інформацію до оргкомітету і суддівської колегії;

5) брати участь в організації відкриття та закриття змагань.

11. Суддя при учасниках

Суддя при учасниках зобов'язаний:

забезпечити комплектування чергових забігів (змін тощо) згідно зі стартовими протоколами;

перевірити відповідність прізвищ учасників їхнім нагрудним номерам, форму одягу, спорядження тощо;

перевіряти документи учасників, що посвідчують особу (за необхідності).

12. Суддя на поворотах

Суддя на поворотах зобов'язаний:

контролювати правильність виконання повороту учасником змагань;

повідомляти старшому судді з плавання про будь-яке порушення, вказуючи заплив, номер доріжки та суть порушення.

13. Суддя в секторі для метання гранати

Суддя в секторі для метання гранати зобов'язаний:

стежити за правильністю відмітки падіння гранати в секторі;

контролювати виконання техніки безпеки в секторі;

давати дозвіл на виконання наступної спроби.

14. Начальник траси (дистанції)

1. Начальник траси (дистанції) підпорядковується головному судді змагань або одному з його заступників.

2. Начальник траси (дистанції) зобов'язаний:

1) вибрати трасу, точно її виміряти, скласти схему та акт на обладнану трасу і подати їх на затвердження головному судді;

2) перед початком змагань провести розмітку траси, розставити на ній суддів-контролерів;

3) за погодженням із головним суддею забезпечити ознайомлення учасників з трасою;

4) перед стартом доповісти головному судді про готовність траси до змагань.

15. Судді-контролери

1. Судді-контролери підпорядковуються начальнику траси.

2. Судді-контролери зобов'язані:

1) стежити за точним дотриманням учасниками маршруту руху та фіксувати випадки порушень і доповідати про їх виявлення старшому судді;

2) у разі нещасного випадку на трасі негайно вжити заходів для надання допомоги потерпілому і повідомити про це старшого суддю.

3. Невідлучно перебувати на вказаному начальником траси місці до особистих його розпоряджень.

16. Суддя-вимірювач

Суддя-вимірювач стежить за правильністю виконання спроби, позначає місце падіння гранати.

17. Старший суддя зі стрільби

1. Старший суддя зі стрільби зобов'язаний:

1) до початку змагань разом з комендантом та представником організації, що проводить змагання, перевірити стан стрільбища (тиру), його відповідність вимогам цих Правил та заходів безпеки, місця розміщення учасників та суддів, місця зберігання зброї та боєприпасів, про виявлені недоліки повідомити головного суддю змагань;

2) до початку змагань провести нараду суддів та розподілити їх по місцях змагань;

3) під час змагання керувати роботою суддівської бригади;

4) вносити на розгляд головній суддівській колегії протести учасників та представників команд;

5) на підсумковій нараді суддівської колегії оголосити суддям оцінку їх роботи;

6) після закінчення змагань подати звіт головному судді змагань.

2. Старший суддя зі стрільби має право:

1) за погодженням з головним суддею змагань вносити зміни до графіка змагань;

2) відсторонити учасника від змагань або від виконання вправи у випадках, передбачених цими Правилами.

18. Суддя лінії вогню

1. Суддя лінії вогню організовує роботу суддів та контролерів, стежить за дотриманням учасниками цих Правил та заходів безпеки при поводженні зі зброєю та патронами, організовує взаємодію суддів лінії вогню із судьями лінії мішеней.

2. Суддя лінії вогню зобов'язаний:

1) разом з головним секретарем змагань провести в установлений час жеребкування учасників для розподілу їх по стрілецьких місцях;

2) до початку виконання стрільцями вправ перевірити відповідність лінії вогню вимогам цих Правил та заходів безпеки і в разі необхідності подати коменданту заявку на її дообладнання;

3) провести інструктаж і розстановку суддів, контролерів та забезпечити їх необхідною документацією;

4) викликати учасників на стрілецькі місця для виконання вправи черговою зміною;

5) чітко подавати передбачені цими Правилами команди, фіксувати час, визначений для приготування та виконання вправи;

6) виносити рішення про причини несправностей (затримок) при стрільбі;

7) разом із судьями лінії вогню, контролерами з'ясовувати через суддю лінії мішеней результат пробоїн та кількість пострілів, помилково здійснених по чужих мішенях;

8) у разі прийняття рішень зі спірних питань погоджувати їх зі старшим суддею зі стрільби;

9) відсторонювати від виконання вправи учасників змагань за недотримання ними заходів безпеки при поводженні зі зброєю та інші грубі порушення цих Правил при виконанні вправ, оголошувати учасникам чи представникам команд зауваження;

10) у будь-який момент зупинити стрільбу, подавши команду «Відбій», якщо в секторі стрільби з'явилися люди, тварини або виникла інша необхідність для цього.

19. Контролер

1. Контролер відповідає за точний облік зроблених стрільцем пострілів і фіксацію його дій та несправностей при стрільбі.

2. Контролер зобов'язаний:

1) розміститися у визначеному місці і робити відмітку про кожен зроблений постріл;

2) після закінчення серії пострілів, визначеної умовами виконання вправи, інформувати про це суддю лінії вогню.

20. Суддя лінії мішеней

1. Суддя лінії мішеней відповідає за збереження отриманих ним мішеней.

2. Суддя лінії мішеней зобов'язаний:

1) до початку змагань перевірити стан мішеней, їх відповідність цим Правилам, умовам безпеки, засобам зв'язку;

2) особисто перевірити відсутність людей або тварин у районі лінії мішеней поза укриттям, після чого подати сигнал, що дозволяє стрільбу;

3) стежити за правильним установленням мішеней, їх відповідністю цим Правилам та стартовому протоколу;

4) не допускати до мішеней сторонніх осіб;

5) на прохання судді лінії вогню оглядати разом з підпорядкованими суддями мішені з метою виявлення промахів, здвоєних пробоїн, а також пробоїн, утворених від пострілів учасників, які стріляли не по своїх мішенях;

6) записувати рішення із спірних питань безпосередньо на мішенях до зняття їх зі щитів, підписувати їх своїм підписом і підписом секторного судді лінії мішеней;

7) здавати до комісії визначення результатів простріляних мішеней.

21. Старший суддя комісії визначення результатів

1. Старший суддя комісії визначення результатів працює під керівництвом старшого судді зі стрільби, організовує роботу суддів, включених до складу комісії, відповідає за правильність визначення результатів стрільб.

2. До складу комісії визначення результатів входять: головний суддя, його заступники, головний секретар, суддя-інформатор та представник організатора змагання;

3. Старший суддя комісії визначення результатів зобов'язаний:

- 1) не допускати до роботи комісії осіб, що не входять до її складу;
- 2) разом з членами комісії визначати результат спірних пробоїн, фіксувати прийняте рішення на мішені і підписувати його своїм підписом;
- 3) перевіряти роботу суддів комісії визначення результатів підрахунку очок на мішенях, відповідність результатів підрахунку записам секретаря;
- 4) визначати місця учасників змагань;
- 5) надавати судді-інформатору матеріали з результатами стрільб для підготовки інформації про хід і результати змагань;
- 6) забезпечити можливість огляду мішеней представниками команд (без втручання в роботу комісії визначення результатів) до їх заміни (заклеювання);

7) пред'являти будь-яку спірну пробоїну, мішень або результат стрільби учасників змагань будь-кому з представників команд у випадку їх звернення.

22. Суддя комісії з визначення результатів

1. Суддя комісії з визначення результатів працює під керівництвом старшого судді комісії визначення результатів.

2. Суддя комісії з визначення результатів зобов'язаний:

1) визначати кількість та результат пробоїн, які знаходяться в залікових мішенях;

2) демонструвати і оголошувати їх стрільцю та глядачам під час виконання вправ;

3) підраховувати суми очок, записувати результати в особисті картки стрільців, завіряти написане своїм підписом;

4) запрошувати старшого суддю комісії з визначення результатів для визначення кількості та результату спірних пробоїн за допомогою спеціальних приладів.

23. Суддя зі зброї

Суддя зі зброї зобов'язаний:

до початку виконання вправи перевірити відповідність документів, що посвідчують особу, зброї, спорядження та одягу учасників вимогам цих Правил

та Положення і зробити відповідні записи про модифікацію та номер допущеної до змагань зброї;

за погодженням зі старшим суддею лінії вогню вибірково перевіряти на лінії вогню зброю учасника після закінчення ним прицілювання і виконання пострілу (за відсутності термінової необхідності – після закінчення виконання вправи чи в перервах між серіями) навіть без його дозволу, але в його присутності, повідомивши про це учасника;

вести протокол перевірки зброї.

24. Секретар зі стрільби

1. Секретар зі стрільби підпорядковується головному секретарю змагань та старшому судді зі стрільби.

2. Секретар зі стрільби зобов'язаний:

1) планувати проведення залікових стрільб;

2) отримати від головного секретаря мішені, інвентар, необхідний для проведення змагань, та забезпечити ними суддівську бригаду;

3) контролювати нанесення на мішені необхідних поміток (шифровки) та організувати підготовку технічної документації для проведення залікових стрільб;

4) приймати заявки від голови мандатної комісії на участь команд у змаганнях;

5) провести жеребкування разом з представниками команд і за його результатами скласти списки змін, довести їх до відома представників та учасників змагань;

6) забезпечити своєчасне оформлення суддівської документації, протоколів засідань суддівської бригади, матеріалів за скаргами, протоколів результатів особистої та командної першості;

7) видати копії протоколів змагань представникам команд у день закінчення змагань;

8) разом зі старшим суддею зі стрільби підготувати звіт суддівської бригади про змагання, зафіксувати оцінки роботи суддів.

25. Комісія із забезпечення стрільб

1. Начальник оточення комісії із забезпечення стрільб зобов'язаний:

1) до початку змагань забезпечити проходження інструктажу нарядом оточення у начальника стрільбища та головного судді;

2) виставити наряд оточення у визначені місця;

3) організувати зв'язок і взаємодію між постами оточення;

4) отримавши сигнали з постів оточення, терміново доповісти про це старшому судді зі стрільби.

2. Наряд оточення комісії із забезпечення стрільб зобов'язаний:

1) перебувати у визначених місцях і вести спостереження у відведених секторах;

2) своєчасно доповідати про появу в небезпечних секторах людей, машин, тварин, літаючих апаратів, що летять низько, і вживати всіх заходів щодо попередження потрапляння вищевказаних об'єктів у небезпечні сектори;

3) не залишати визначені місця без дозволу начальника оточення.

3. Роздавач боєприпасів зобов'язаний:

1) знати правила поводження з боєприпасами;

2) стежити за правильним оглядом боєприпасів спортсменами, підготовкою їх до стрільби і дотриманням ними заходів безпеки;

3) видавати боєприпаси за відомістю і приймати невикористані боєприпаси і гільзи за обліком (поштучно);

4) після закінчення стрільби доповісти старшому судді зі стрільби про кількість боєприпасів, що залишились;

5) видавати боєприпаси тільки з дозволу судді з цього виду змагань.

26. Апеляційна комісія

1. Апеляційна комісія складається з найбільш підготовлених суддів, що присутні на змаганнях, до складу якої входять не менше трьох осіб;

1) голова комісії – представник відповідної організації з виду спорту;

2) визначені головою комісії заздалегідь найбільш підготовлені судді не нижче першої категорії.

2. Апеляційна комісія зобов'язана:

1) здійснювати загальний нагляд за ходом змагань, контроль за послідовністю та об'єктивністю їх проведення, а також сприяти забезпеченню високого організаційного рівня змагань;

2) вирішувати спірні питання, пов'язані з цими Правилами та Положенням;

3) розглядати протести, у тому числі на рішення головної суддівської колегії.

3. Під час розгляду спірних питань чи протестів апеляційна комісія з метою отримання необхідної інформації має право залучати для проведення консультацій відповідних фахівців.

4. Рішення апеляційної комісії приймається більшістю голосів, підписується її членами і передається до секретаріату змагань, а також доводиться до відома головного судді змагань та керівника відповідної організації з виду спорту.

5. Голова апеляційної комісії має право скасовувати рішення суддівської колегії щодо поданого протесту якщо воно не відповідає вимогам цих Правил та Положення.

27. Лікар

1. Лікар підпорядковується головному судді.
2. Лікар зобов'язаний:
 - 1) перевіряти правильність заповнення медичних документів, наявність у заявках лікарських віз, що дозволяють спортсмену брати участь у цих змаганнях;
 - 2) у сумнівних випадках проводити контрольні медичні обстеження;
 - 3) перевіряти санітарний стан місць змагань і спортивного інвентарю;
 - 4) приймати рішення про можливість проведення змагань за наявних гідрометеорологічних умов, у разі їх змін давати висновки щодо можливості подальшого продовження змагань;
 - 5) розміщувати медичні пункти в місцях розташування учасників змагань і в головних місцях проведення змагань;
 - 6) забезпечувати медичні пункти необхідним майном і санітарним транспортом для надання медичної допомоги постраждалим (хворим);
 - 7) проводити необхідні медичні заходи в місцях перебування учасників змагань, забезпечувати санітарний нагляд за умовами розміщення, харчуванням спортсменів та станом їдальні;
 - 8) організовувати надання медичної допомоги спортсменам, які її потребують;

9) доповідати про травми і захворювання учасників спортивних змагань головному судді, вживати термінових заходів для усунення причин, що викликали травми чи інші порушення стану здоров'я учасників змагань;

10) на вимогу головного судді або за зверненням начальника команди давати висновок про можливість продовження постраждалими спортсменами участі у змаганнях;

11) перевіряти вживання необхідних заходів з індивідуального (колективного) захисту учасників змагань від впливу несприятливих факторів різних видів спорту або умов зовнішнього середовища на організм спортсменів;

12) узагальнювати підсумки медичного забезпечення змагань і доповідати про них на засіданні суддівської колегії або представляти за запитом старшому начальнику медичної служби.

28. Комендант

1. Комендант відповідає за обладнання та підготовку місць проведення змагань.

2. Комендант підпорядковується головному судді.

3. Комендант зобов'язаний:

1) забезпечувати підготовку майна та обладнання;

2) перевірити комплектацію місць проведення змагань, організувати їх охорону;

3) організувати своєчасний ремонт обладнання, мішеней, майна та зброї в ході змагань;

4) забезпечити необхідний порядок та безпеку в місцях проведення змагань;

5) організувати радіозв'язок у місцях проведення змагань та між суддями за вказівкою головного судді або його заступників;

6) керувати обслуговувальним персоналом, який йому підпорядкований.

XIX. Правила змагань з окремих видів прикладного семиборства

1. Підтягування на перекладині

1. Змагання з підтягування на перекладині проводяться у спортивних залах або на відкритих майданчиках.

2. Снаряд для виконання вправи:

1) стандартна гімнастична перекладина;

2) гриф діаметром 28 ± 1 мм;

3) висота перекладини 2750 ± 250 мм;

3. Контрольний час для виконання вправи – 4 хв.

4. Підтягування на перекладині виконується з початкового положення вис хватом зверху. Торкання підлоги (землі) ногами не дозволяється.

5. При підтягуванні з початкового положення учасник повинен підборіддям піднятися вище перекладини, опуститися у вис, зафіксувати непорушне положення (не менше 1 с) і продовжувати вправу.

6. При підтягуванні забороняється:

- 1) відштовхуватися від підлоги (землі);
- 2) починати підтягування з розмаху;
- 3) наносити на долоні або гриф клейові речовини;
- 4) робити «ривки», «змахи», «хвилі» ногами та тулубом;
- 5) робити перехвати рук уздовж грифа перекладини;
- 6) відпускати хват, розкривати долоню;
- 7) торкатися підборіддям перекладини.

Під час підтягування дозволяється незначне повільне відхилення прямих ніг уперед до 30° (якщо це не призводить до порушення правил виконання вправи).

7. Протягом 1 хв. після виклику до снаряда учасник повинен прийняти початкове положення і після команди «До снаряда» приступити до виконання вправи.

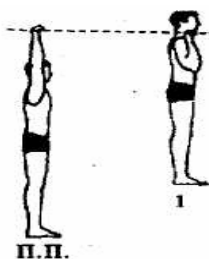
8. Кожне правильно виконане підтягування відмічається після фіксації учасником початкового положення (далі - ПП) на 1 с з оголошенням рахунку. Оголошення рахунку одночасно є дозволом на продовження виконання вправи.

У випадку порушення правил виконання вправи суддя замість чергового рахунку подає команду «Не рахувати», коротко називає помилку, а після чергового зайняття ПП оголошує попередній рахунок. Якщо команда «Не рахувати» повторюється тричі підряд, учасник припиняє виконання вправи. В останню хвилину контрольного часу суддя-хронометрист інформує: «Залишилась 1 хвилина», «Залишилось 10 секунд. Час». Суддя-хронометрист виключає хронометр.

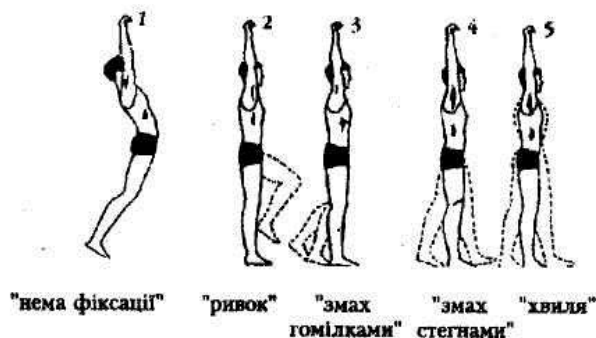
Якщо учасник у контрольний час не зафіксував до початку чергового рахунку останній правильно виконаний рух, цей рух йому не зараховується.

Схема виконання підтягувань

Вірно

Помилки

9. Помилки:

1) «немає фіксації» – учасник не прийняв ПП на 1 с, підборіддя не підняте вище перекладини;

2) «ривок» – різкий рух в одну сторону;

3) «змах гомілками» – маятниковий рух із зупинкою;

4) «змах стегнами» – маятниковий рух із зупинкою;

5) «хвиля» – по черзі різке порушення прямої лінії ногами.

Інші помилки:

згинання рук по черзі – явне видиме почергове згинання рук;

руки зігнуті – при прийнятті ПП руки зігнуті в ліктьовому суглобі;

перехоплення – учасник розкрив долоню.

9. Форма одягу для підтягування – майка, шорти або одяг, визначений відповідно до Положення.

2. Біг на 100 м

1. Змагання з бігу на 100 м проводяться на біговій доріжці стадіону або на рівній місцевості з будь-яким покриттям. Між стартом і фінішем розмічаються доріжки шириною 1,25 м для бігу кожного учасника. В цю відстань включається ширина ліній, що знаходяться праворуч по напрямку бігу. Останні 5 м перед фінішем через кожен метр розмічаються уперек усієї доріжки лініями. Уся розмітка для бігу проводиться білими лініями шириною 5 см. Ширина стартової лінії входить у загальну довжину дистанції.

2. Доріжки, якими біжать учасники, визначаються жеребкуванням напередодні змагань або безпосередньо перед початком бігу.

3. Старт проводиться з високої стійки.

4. За командою «На старт» учасники займають вихідне положення для

бігу. Після команди «Увага» і до команди «Руш» учасники повинні прийняти нерухоме положення.

5. Сигналом для початку бігу може бути команда «Руш» або постріл із стартового пістолета.

6. Вважається, що учасник (група учасників) стартувала неправильно (фальстарт), якщо він (вона) розпочав (розпочала) біг до сигналу стартера «Руш». У цьому випадку учасник, який до сигналу стартера першим почав біг, вважається таким, що стартував неправильно (допустив фальстарт). У цьому разі учасників забігу стартер повертає на старт командою «Стій – назад» або пострілом із стартового пістолета. Учасникові, що допустив фальстарт, робиться попередження. Той, хто отримав попередження, повинен підняти руку. Якщо цей учасник, а також будь-який учасник вдруге порушив Правила, він знімається зі змагань, незалежно від того, порушував він раніше правила старту з цього забігу чи ні.

7. Якщо учасник під час бігу перейшов на іншу доріжку, перешкодивши при цьому бігу іншого учасника, він знімається із змагань. Лідирування (супроводження під час бігу) забороняється.

8. Закінчення дистанції фіксується в момент, коли учасник доторкнеться тулубом уявної площини фінішу.

9. Результат кожного учасника, який закінчив дистанцію, визначається за окремим секундоміром з точністю до 0,01 с. Результат першого на фініші фіксується трьома секундомірами. У разі розходження показань секундомірів беруться показання двох секундомірів, що зафіксували однаковий час, а в разі розходження всіх трьох – середнє показання (наприклад, при показанні 12,08 с, 12,20 с, 12,18 с враховується результат 12,18 с).

10. Форма одягу для бігу – спортивне взуття, майка, труси або інше відповідно до Положення.

3. Смуга перешкод

1. Смуга перешкод – 400 м. Змагання проводяться на одній або декількох смугах перешкод, якщо вони однакові.

2. До смуги перешкод входять:

1) лінія початку смуги;

2) ділянка швидкісного бігу довжиною 20 м;

3) рів шириною вгорі 2, 2,5, 3 м, глибиною 1 м;

4) лабіринт довжиною 6 м, шириною 2 м, висотою 1,1 м (кількість проходів – 10, ширина проходу – 0,5 м);

5) паркан висотою 2 м, товщиною 0,25 м, з похилою дошкою довжиною 3,2 м, шириною 0,25-0,3 м;

6) зруйнований міст висотою 2 м, що складається з трьох відрізків (прямокутних балок 0,2x0,2): перший довжиною 2 м, другий – 3,8 м зі згином 135° (довжина від початку до згину – 1 м), третій – 3,8 м зі згином 135° (довжина від початку до згину – 2,8 м), розриви між відрізками балок – 1 м на початку другого і третього відрізків балок і в кінці перешкоди – вертикальні драбини з трьома східцями;

7) зруйнована драбина шириною 2 м (висота сходи́в – 0,8 м, 1,2 м, 1,5 м і 1,8 м, відстань між ними 1,2 м);

8) нахилена драбина довжиною 2,3 м з чотирма сходи́ями;

9) стінка висотою 1,1 м, шириною 2,6 м і товщиною 0,4 м з двома проломами (нижній – розміром 1x0,4 м, розташований на рівні землі, верхній розміром 0,5x0,6 м – на висоті 0,35 м від землі з прилягаючою до неї площиною 1x2,6 м);

10) колодязь і хід сполучення (глибина колодязя – 1,5 м, площа перетину вгорі – 1x1 м, у задній стінці колодязя щілина розміром 1x0,5 м, довжиною 8 м з одним згином);

11) траншея глибиною 1,5 м;

12) бігова доріжка шириною 2 м.

3. За командою судді-стартера «На старт» учасники чергового забігу займають початкове положення відповідно до умов даної вправи. За командою «Увага» і до команди «Руш» учасники повинні припинити будь-який рух. Команда «Руш» проводиться пострілом із стартового пістолета або голосом і супроводжується різким опусканням прапорця. Учасник, який до сигналу стартера першим почав виконувати вправу, вважається таким, що зробив неправильний старт (фальстарт). У цьому випадку учасники забігу повертаються повторним пострілом або командою «Назад». Стартер робить попередження учаснику, що порушив правила старту. Учасник, що отримав попередження, повинен підняти вгору руку на підтвердження того, що він чув зроблене йому попередження. Будь-який учасник, що допустив таке

порушення цих Правил, незалежно від того, порушував він правила старту у цьому забігу чи ні знімається зі змагань.

4. Учаснику дозволяється бігти тільки по своїй доріжці (ділянці смуги) перешкод. За порушення цього правила учасник знімається із змагань. Якщо учасник пробіг будь-який відрізок чужої доріжки (ділянки смуги) і при цьому перешкодив іншому учаснику, він знімається зі змагань, останньому з дозволу головного судді може бути наданий повторний старт цього самого дня. У цьому випадку учаснику зараховується кращий з двох показаних ним результатів.

Для подолання кожної перешкоди учаснику надається не більше трьох спроб. У разі порушення правил подолання перешкод учасник знімається зі змагань.

У разі проведення змагань забороняється будь-яке лідирування учасника (супровід попереду або збоку) і надання йому будь-якої сторонньої допомоги. У разі порушення цього правила учасник знімається із змагань.

5. Порядок подолання смуги перешкод:

1) форма одягу спортивна (футболка, куртка з довгим рукавом) або спеціальна з головним убором, шиповане взуття не допускається;

2) вихідне положення – стоячи у траншеї;

3) порядок виконання вправи:

вискочити із траншеї і пробігти 100 м по доріжці в напрямку до лінії початку смуги;

оббігти прапорець і перестрибнути рів шириною 2,5 м;

пробігти проходами лабіринту;

подолати паркан;

залізти по вертикальній драбині на другий (зігнутий) відрізок зруйнованого моста;

пробігти по балках, перестрибнути через розрив і зіскочити на землю із положення стоячи з кінця останнього відрізка балки;

подолати три щаблі зруйнованої драбини і обов'язково торкнутись обома ногами землі між щаблями, пробігти під четвертим щаблем;

пролізти у пролом стінки;

зіскочити в траншею;

пройти по ходу сполучення;

вискочити із колодязя;

стрибком подолати цегляну стінку;

вибігти по похилій драбині на четвертий щабель і збігти по щаблях зруйнованої драбини;

залізти по вертикальній драбині на балку зруйнованого моста;

пробігти по балці, перестрибнути через розриви і збігти по нахиленій дошці;

перестрибнути рів шириною 2 м, пробігти 20 м, оббігти прапорець і пробігти у зворотному напрямку 100 м по доріжці.

6. Учасник змагань, що втратив обмундирування або будь-яке спорядження, зобов'язаний повернутися назад і підняти загублене, після чого продовжувати виконувати вправу.

7. Під час проведення змагань забороняється будь-яке лідирування учасника (супровід попереду або збоку) і надання йому будь-якої сторонньої допомоги. У разі порушення цього правила учасник знімається зі змагань.

8. У разі поломки перешкод, що відбулася не з вини учасника, йому дозволяється повторний старт цього самого дня.

9. Закінчення дистанції фіксується в момент, коли учасник торкнеться своїм тулубом уявної площини фінішу. Результати фіксуються з точністю до 0,1 с.

10. Особиста першість визначається за результатами кожного учасника (з урахуванням штрафного часу). У разі однакових результатів двох або більше учасників краще місце присуджується тому з учасників, хто стартував раніше. Якщо два учасники показали однакові результати в одному забігу, їм присуджується одне місце, на яке вони претендують, а подальші місця при цьому не зміщуються.

4. Біг на 3 км

1. Змагання з бігу на 3 км проводиться на біговій доріжці стадіону або на будь-якій рівній місцевості в напрямку проти годинникової стрілки загального старту.

2. Кількість учасників у забігах – до 20 осіб.

3. Під час бігу учасники не повинні заважати один одному. Учасник, який біжить попереду, повинен не перешкоджати тим, хто його обганяє. За порушення цього правила учасник знімається із змагань. Лідирування (супроводження під час бігу) забороняється.

4. Закінчення дистанції фіксується в момент, коли учасник торкнеться своїм тулубом уявної площини фінішу.

5. У забігах час першого учасника визначається трьома секундомірами, а час інших фіксується без зупинки секундоміра (за "ковзною" стрілкою) з точністю до 1 с.

6. Форма одягу для бігу на витривалість: туфлі з шипами (тапочки, кеди), труси, майка (тренувальний костюм) або відповідно до Положення.

5. Стрільба

1. Змагання зі стрільби проводяться на відкритих стрільбищах або в тирах, обладнаних і підготовлених відповідно до цих Правил.

2. Умови виконання вправи з малокаліберною гвинтівкою (далі - МГ): стрільба лежачи на 25 м з упору по мішені № 6 – 3 пробних постріли та 10 залікових.

Умови виконання вправи з пневматичною гвинтівкою (далі - ПГ): стрільба лежачи на 10 м з упору по мішені № 8 – 3 пробних постріли та 10 залікових.

3. Стрільба МГ проводиться з малокаліберних гвинтівок. Натяг спуска курка довільний. Приціл – будь-який, крім оптичного. Переміщення затильника допускається в межах не більше 30 мм від нейтрального положення. Наявність запобіжної скоби у спускового гачка – обов'язкова. Дозволяється використовувати ремінь. Стрелець може лежати на землі або використовувати мат, наданий організаторами змагань.

На змаганнях дозволяється користуватись лише справною зброєю, однаковою для всіх спортсменів, що унеможливорює довільні постріли.

Учасник змагань під час виконання вправи повинен користуватися однією і тією самою зброєю. Зброя, призначена для виконання стрільби, у встановлений час повинна бути пред'явлена судді зі зброї. У випадку поломки зброї за дозволом старшого судді вона може бути замінена іншою зброєю того самого типу й калібру за умови, що вона перевірена суддею зі зброї.

4. Порядок виконання вправи зі стрільби:

1) перед початком стрільби проводиться пристрілювання, на яке дається 3 постріли протягом 3 хв.;

2) залікова стрільба – 10 пострілів за 10 хв. Стрільба ведеться одночасно всіма стрільцями зміни;

3) напрямок стрільби визначається жеребом напередодні змагань. За даними жеребкування секретар змагань складає зміни та формує протокол;

4) чергова зміна під керівництвом старшого судді лінії вогню шикується на вихідному положенні та інструктується. Усі команди під час виконання вправи подає старший суддя лінії вогню;

5) за командою «Зміно, на вогневий рубіж кроком руш» учасники змагань виходять на вогневий рубіж та зупиняються біля своїх вогневих позицій. За командою «Час на підготовку – 2 хвилини» учасники займають положення для стрільби лежачи. Після закінчення часу на підготовку старший суддя лінії вогню оголошує «Увага. Вправа МГ (ПГ), пробна (залікова) серія, 3(10) постріли, час – 3(10) хвилини», подає команду: «Заряджай» і через 2-3 с: «Вогонь». Після виконання пробної і залікових серій подаються команди: «Відбій», «Розряджай», «Зброю до огляду». За відсутності засобів візуального спостереження пробні мішені представляються для огляду;

6) замість команд «Вогонь» та «Стоп» може застосовуватись короткий свисток;

7) судді-контролери розміщуються за кожним із стрільців і ведуть підрахунок здійснених пострілів, попадань у мішень, а також стежать за тим, щоб постріли не проводились до сигналу початку стрільби і після сигналу закінчення стрільби;

8) відповідає за затримку, осічку, пошкодження зброї тощо, що відбулися з вини стрільця, сам спортсмен. При цьому додатковий час на виконання вправ не надається;

9) у випадку несправностей, таких як поломка зброї, дефект боєприпасів, що відбулися не з вини стрільця, старший суддя з виду може надати додатковий час для виконання вправи з розрахунку 1 хв. на постріл.

5. Підрахунок очок на мішенях здійснюється комісією визначення результатів.

6. Після кожної серії пострілів мішені передаються до комісії визначення результатів.

Під час проведення стрільби за кожний постріл до команди відкриття вогню або після закінчення стрільби анулюються кращі результати у заліковій серії. Заліковий постріл, здійснений стрільцем по мішені іншого спортсмена, вважається як промах. Якщо в мішені виявиться більше десяти пробоїн, зараховуються кращі результати. Якщо стрілець виконає більше десяти пострілів у серії, анулюються його кращі показання.

7. Спірні попадання перевіряються за допомогою шаблону (еталона) діаметром 5,6 мм (для МГ) та діаметром 4,5 мм (для ПГ), який вставляється не більше одного разу в кожний з отворів на мішені. Протести після застосування цього способу не приймаються, оскільки він є остаточним. Мішені після кожної серії пострілів виставляються для огляду на 10 хв. після того, як по них будуть підраховані результати. Протягом цього часу результати пострілів і підрахунку очок можуть бути опротестовані.

8. Порядок визначення технічних результатів учасників і зайнятих ними місць у змаганнях:

1) технічний результат спортсмена виражається сумою очок, нарахованих йому за пробоїни в мішені (мішенях) від виконаних ним вправ;

2) до визначення кількості пробоїн судьями комісії визначення результатів заборонено будь-кому торкатись до пробоїн у мішені;

3) старший суддя лінії мішеней повинен забезпечити збереження відстріляних мішеней та негайне їх отримання комісією визначення результатів;

4) пробоїна на мішені зараховується в більшу сторону, якщо калібр кулі накрив або торкнувся зовнішньої сторони габаритної лінії, вищої за оцінкою зони;

5) наявність сумісної (здвоєної) пробоїни (влучення кулі в пробоїну від попереднього пострілу) в мішені визначається, не знімаючи мішень зі щита, і зараховується лише в тому випадку, коли видно слід іншої кулі на мішені чи щиті, на якому кріпиться мішень, або на екрані за мішенню;

6) якщо при склеюванні складових частин мішені лінії габаритів повністю не збігаються, пробоїна на стику не суміщених ліній відноситься до тієї частини мішені, в котрій розташована більша частина цієї пробоїни;

7) оцінка спірної пробоїни визначається за допомогою калібру з фланцем, що вставляється в пробоїну, або за допомогою шаблона з прозорого матеріалу з нанесеними в його центрі колами. Одне з кіл шаблона контрольне, а інше (зовнішнє) повинно мати діаметр, рівний калібру кулі. Діаметр фланця і зовнішнього кола на шаблоні повинен бути для пробоїни від пострілу 5,6 мм малокаліберної гвинтівки чи 4,5 мм пневматичної гвинтівки;

8) калібр вставляється в пробоїну при горизонтальному розташуванні мішені лише один раз. Про це судді комісії визначення результатів роблять на мішені відмітку, завірену своїми підписами. У випадку розбіжності в оцінці вартості пробоїни рішення приймається голосуванням більшістю з трьох суддів;

9) якщо межі однієї пробоїни розірвані іншою пробоїною, визначення їх вартості проводиться лише шаблоном.

9. Місця спортсменів у змаганнях в окремих вправах визначаються за найбільшою сумою набраних очок. У разі рівності суми очок у двох і більше стрільців перевага визначається.

1) за кращим результатом, показаним у стрільбі;

2) за найбільшою кількістю пробоїн з результатом 10, 9, 8 тощо очок у вправі;

3) за найбільшою кількістю «внутрішніх» (тих, які повністю розташовані в цій оціночній зоні).

У випадку рівності вказаних показників учасникам зараховуються однакові місця і в протоколі вони розташовуються в алфавітному порядку.

6. Плавання на 50 метрів

1. Змагання з плавання проводяться у відкритому або закритому 25-50 м плавальному басейні (на водній станції).

2. Спортсмену дозволяється плисти вільним стилем. Фінішуючи, плавець може торкнутися фінішної стінки басейну будь-якою частиною свого тіла.

Торкання рукою не обов'язкове.

3. Спортсмени мають бути одягнені у плавки з непрозорої тканини. Дозволяється використання окулярів і шапочок.

4. Номери доріжок для учасників визначаються жеребкуванням та заносяться до стартового протоколу. Запливи комплектуються в місці збору учасників і під командою судді при учасниках виводяться на старт.

5. Правила старту:

1) старт здійснюється стрибком зі стартового містка (тумбочки). Висота стартової тумбочки повинна бути не більше 0,75 м від рівня води;

2) стартер, перевіривши готовність суддів-секундометристів, віддає попередню команду «Учасникам зайняти місця» або дає протяжливий свисток. За цією командою учасники встають на дальній край стартових тумбочок. За командою «На старт» учасники повинні ретельно підготуватися до взяття старту, прийнявши нерухоме положення. Переконавшись, що учасники готові до старту, стартер командує свистком або голосом дає команду «Руш», одночасно опускаючи піднятий над головою прапорець;

3) старт вважається правильним, якщо до команди «Руш» або до пострілу всі учасники зберігали нерухоме положення. Якщо один або декілька учасників до сигналу (команди) про старт почнуть рух або стрибнуть у воду, то старт вважається не взятим (фальстарт). Усі учасники повертаються, і старт повторюється. Для зупинення спортсменів у разі фальстарту застосовується шнур, що опускається у воду поперек басейну;

4) під час кожного наступного фальстарту будь-який учасник змагань дискваліфікується незалежно від того, порушив він правила вперше чи вдруге.

Старти повторюються необмежену кількість разів, доки всі учасники запливу не виконають його без порушення правил.

6. Проходження дистанції:

1) учасник повинен пропливти всю дистанцію по поверхні води. Під час стартового стрибка й повороту допускається занурення під воду. У запливах вільним стилем під час виконання поворотів та на фініші учасник повинен торкнутися поворотного щита рукою або будь-якою іншою частиною тіла;

2) учасник, який опинився на чужій доріжці і завадив іншому учаснику, може бути дискваліфікований. Головний суддя має право надати учаснику, якому завадили, нову спробу виконання вправи цього самого дня. У цьому разі зараховується кращий час із двох запливів.

Під час проходження дистанції учасникам забороняється підтягуватися, хапатися за доріжки, поручні сходів та інші предмети, а також відштовхуватися від них або від дна. Випадкове торкання предметів за порушення правил не вважається. Випадок, коли учасник став на дно, але не йде по ньому, не є порушенням цих Правил.

Забороняється супроводжувати спортсмена по бортику басейну, давати вказівки під час проходження дистанції.

За порушення правил поворотів, фінішу та проходження дистанції учасники знімаються зі змагань.

7. На кожній доріжці час вимірюється трьома секундомірами або електронним обладнанням (годинниками), які дублюються секундомірами. Результат фіксується з точністю до 0,1 с. Якщо на двох секундомірах з трьох однакові результати, зараховується час, указаний на двох секундомірах. У разі різних показань на трьох секундомірах береться середній результат. Наприклад:

30,1 с, 29,6 с, 30,0 с, підсумок – 30,0 с. Час 31,5 с за таблицею дорівнює 1000 очкам. Кожна 0,1 секунди нижче або вище цього результату збільшує або зменшує результат на 2,4 очка.

8. Визначення переможця та зайнятих особистих місць здійснюється за показаними результатами. У разі якщо два чи декілька учасників закінчать дистанцію з однаковим часом, їм даються однакові місця, на які вони претендують, а наступні місця при цьому не зміщуються. За призові місця призначається повторний заплив.

7. Метання гранати Ф-1 на дальність

1. Змагання з метання гранат на дальність проводяться на стадіоні або іншому рівному майданчику завдовжки 100–110 м і шириною 30–40 м.

2. Метання гранати на дальність проводиться з розбігу або з місця навчальними гранатами Ф-1. Маса гранати – 600 г (для жінок – 500 г).

3. Форма одягу – спортивна.

4. Кожний учасник має право на три кидки, які він проводить підряд.

5. Черговість виступу учасників визначається жеребкуванням.

6. Метання проводиться від планки або лінії завдовжки 4 м і шириною 7 см у коридорі шириною 10 м. Планка закріплюється на землі, не виступаючи над ґрунтом на доріжці для розбігу, і фарбується в білий колір. На її кінцях встановлюються кольорові прапорці або покажчики.

7. Коридор розмічається паралельними білими лініями, які проводяться через 5 м (починаючи з 30 м). По обох кінцях ліній встановлюються покажчики

з цифрами, що показують відстань лінії від планки. Ширина бокових ліній не входить у межі коридору.

8. Доріжка для розбігу повинна бути цільною. Її ширина – не менше 1,25 м, довжина – 25–30 м. На останніх 6–8 м перед планкою доріжка має розширення до 4 м.

9. Кидок зараховується після команди старшого судді “Є!”, яку він подає в тому разі, коли граната упала в межах коридору та учасник не порушив правил метання і після кидка зафіксував стійке положення. Команду “Є!” суддя супроводжує підняттям прапорця вгору, що є сигналом для суддів-контролерів і дає їм право виміряти результат.

У разі порушення правил метання старший суддя подає команду «Ні!» і одночасно робить відмашку прапорцем, опущеним униз.

10. Спроба вважається невдалою, якщо учасник:

1) під час кидка або після нього торкнеться будь-якою частиною тіла, обмундирування чи автомата землі за планкою;

2) наступить на планку або зачепить її зверху;

3) випустить (навіть випадково) під час розбігу (розмахування) гранату, що впаде попереду планки, при цьому випадкове падіння гранати в секторі для метання (до планки) помилкою не вважається;

4) ступить за планку або вийде з коридору для метання після кидка до команди “Є”;

5) якщо граната упала поза коридором.

11. Слід, залишений гранатою на землі в разі її падіння в коридорі, відмічається кілочком із номером. Кілочок ставиться в найближчу з боку планки точку сліду.

12. Вимірювання проводиться від прапорця по лінії, перпендикулярній лінії метання. Під час вимірювання нульова відмітка прикладається до прапорця.

13. Результат визначається з точністю до 1 см:

- 1) вимірювання проводиться після виконання всіх трьох кидків;
- 2) результати всіх кидків вимірюються та записуються у протокол;
- 3) зараховується краща спроба.

14. У разі якщо результати однакові у двох і більше учасників, краще місце присуджується учаснику, в якого кращий другий результат.

Порядок визначення командної першості повинен бути визначений у Положенні.

XX. Визначення результатів змагань

1. Особиста першість визначається за найбільшою сумою балів, набраних учасником у всіх видах багатоборства. Бали за окремий вид з військово-прикладного семиборства нараховуються за таблицями оцінки результатів (додаток 13). У випадку рівності суми балів у двох або більше учасників перевага надається тому, хто має кращий результат з подолання

смуги перешкод, а у випадку рівності й цього результату – тому, хто має кращий результат з кросу.

2. Командна першість визначається за найменшою сумою місць, за найбільшою сумою балів, набраною всіма спортсменами.

Директор департаменту фізичної
культури та неолімпійських видів спорту

О.К. Артем'єв